GENERALINĖS ADVOKATĖS VERICA TRSTENJAK IŠVADA, pateikta 2010 m. gruodžio 16 d.[1]

Turinys

I — Teisinis pagrindas ..... I - 4737

II — Faktinės aplinkybės ir administracinė procedūra ..... I - 4739

A — Nuostata dėl socialinio draudimo įmokų sumažinimo ..... I - 4739

B — Administracinė procedūra Komisijoje ..... I - 4740

C — Ginčijamas sprendimas ..... I - 4741

III — Procesas Pirmosios instancijos teisme ir skundžiamas sprendimas ..... I - 4743

A — Procesas Pirmosios instancijos teisme ..... I - 4743

B — Skundžiamas sprendimas ..... I - 4743

IV — Procesas Teisingumo Teisme ..... I - 4744

V — Dėl Komisijos priešpriešinio apeliacinio skundo ..... I - 4746

A — Dėl „lis pendens“ ..... I - 4746

1. Dėl skundžiamo sprendimo motyvų ..... I - 4746

2. Esminiai proceso dalyvių argumentai ..... I - 4747

3. Teisinis vertinimas ..... I - 4748

a) Dėl būtinumo tikrinti Komiteto ieškinio priimtinumą ..... I - 4748

b) Dėl *lis pendens* išnykimo atsiėmus ankstesnį ieškinį ..... I - 4749

1 — Originalo kalba: vokiečių.

c) Dėl ieškinio pagrindų identiškumo ..... I - 4750

d) Išvada ..... I - 4751

B — Dėl konkretaus ryšio su ieškovu ..... I - 4752

1. Skundžiamo sprendimo motyvai ..... I - 4752

2. Esminiai proceso šalių argumentai ..... I - 4752

3. Teisinis vertinimas ..... I - 4754

a) Dėl Teisingumo Teismo praktikos ..... I - 4754

b) Dėl Komisijos prieštaravimų ..... I - 4755

i) Dėl sąsajos su nurodymu susigrąžinti valstybės pagalbą ..... I - 4755

ii) Dėl pakankamo apibrėžtumo ..... I - 4757

iii) Dėl suinteresuotumo pareikšti ieškinį išnykimo ..... I - 4757

iv) Dėl nepageidaujamų padarinių ..... I - 4758

v) Dėl rezultatų prieštaringumo ..... I - 4759

c) Išvada ..... I - 4760

C — Dėl Komiteto teisės pareikšti ieškinį ..... I - 4760

1. Skundžiamo sprendimo motyvai ..... I - 4760

2. Esminiai proceso šalių argumentai ..... I - 4761

3. Teisinis vertinimas ..... I - 4761

D — Dėl suinteresuotumo pateikti ieškinį ..... I - 4763

E — Išvada ..... I - 4763

VI — Dėl *Italgas*, *Hotel Cipriani* ir Komiteto apeliacinių skundų ..... I - 4763

A — Dėl kompensacinio socialinio draudimo įmokų sumažinimo pobūdžio ..... I - 4764

1. Skundžiamo sprendimo motyvai ..... I - 4764

2. Esminiai proceso šalių argumentai ..... I - 4765

3. Teisinis vertinimas ..... I - 4766

a) Dėl pagalbos sąvokos aiškinimo ..... I - 4766

b) Dėl motyvavimo klaidos ..... I - 4767

c) Dėl privataus ūkio subjekto kriterijaus ..... I - 4768

d) Išvada ..... I - 4768

B — Dėl konkurencijos iškraipymo ir įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai sąlygų tikrinimo ..... I - 4769

1. Skundžiamo sprendimo motyvai ..... I - 4769

2. Esminiai proceso šalių argumentai ..... I - 4771

3. Teisinis vertinimas ..... I - 4774

a) Dėl socialinio draudimo įmokų sumažinimo schemos vertinimo .... I - 4775

i) Dėl tikrinimo kriterijų ir įrodinėjimo naštos ..... I - 4775

— Dėl tikrinimo kriterijų ..... I - 4755

— Dėl įrodinėjimo pareigos ..... I - 4776

— Tarpinė išvada ..... I - 4777

ii) Dėl tikrinimo kriterijų taikymo ..... I - 4777

— Dėl įrodymo, susijusio su konkurencijos iškraipymu ir įtaka valstybių narių tarpusavio prekybai ..... I - 4777

— Dėl būtinumo tirti kiekvieną atskirą atvejį ..... I - 4778

— Dėl būtinumo tirti individualią *Italgas* ir *Hotel Cipriani* situaciją ..... I - 4779

— Dėl būtinumo tirti tam tikrus ūkio sektorius ..... I - 4779

— Dėl diskriminacijos draudimo ..... I - 4780

— Dėl įrodymų iškraipymo ..... I - 4780

iii) Tarpinė išvada ..... I - 4781

b) Dėl nurodymo susigrąžinti suteiktą valstybės pagalbą ..... I - 4781

i) Dėl teisės klaidų Pirmosios instancijos teismo motyvuose ..... I - 4781

— Dėl Pirmosios instancijos teismo motyvų ..... I - 4781

— Dėl šios teisinės pozicijos klaidingumo ..... I - 4782

— Tarpinė išvada ..... I - 4783

ii) Motyvų pakeitimas ..... I - 4783

— Dėl nurodymo susigrąžinti suteiktą valstybės pagalbą turinio ..... I - 4784

— Dėl tokio požiūrio suderinamumo su EB 87 straipsniu ir valstybės pagalbos kontrolės sistema ..... I - 4784

iii) Tarpinė išvada ..... I - 4787

c) Išvada ..... I - 4787

C — Dėl bendros ekonominės svarbos paslaugų ..... I - 4788

1. Skundžiamo sprendimo motyvai ..... I - 4788

2. Esminiai proceso dalyvių argumentai ..... I - 4788

3. Teisinis vertinimas ..... I - 4788

D — Dėl EB 87 straipsnio 3 dalies c punkto taikymo ..... I - 4789

1. Skundžiamo sprendimo motyvai ..... I - 4789

2. Esminiai proceso dalyvių argumentai ..... I - 4790

3. Teisinis vertinimas ..... I - 4790

E — Dėl EB 87 straipsnio 3 dalies d punkto taikymo ..... I - 4791

1. Skundžiamo sprendimo motyvai ..... I - 4791

2. Esminiai proceso dalyvių argumentai ..... I - 4792

3. Teisinis vertinimas ..... I - 4792

F — Dėl Reglamento Nr. 659/1999 15 straipsnio taikymo ..... I - 4794

1. Skundžiamo sprendimo motyvai ..... I - 4794

2. Esminiai proceso dalyvių argumentai ..... I - 4795

3. Teisinis vertinimas ..... I - 4796

G — Dėl Reglamento Nr. 659/1999 14 straipsnio taikymo ..... I - 4797

1. Skundžiamo sprendimo motyvai ..... I - 4797

2. Esminiai proceso dalyvių argumentai ..... I - 4797

3. Teisinis vertinimas ..... I - 4798

VII — Apibendrinimas ..... I - 4798

VIII — Išvada ..... I - 4799

1. Šis apeliacinis skundas pateiktas dėl 2008 m. lapkričio 28 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Hotel Cipriani prieš Komisiją ir kt.* (T-254/00, T-270/00 ir T-277/00) [2] (toliau – skundžiamas sprendimas). Šiame sprendime Pirmosios instancijos teismas nusprendė, kad ieškiniai šiose bylose dėl 1999 m. lapkričio 25 d. Komisijos sprendimo 2000/394/EB dėl pagalbos priemonių Venecijoje ir Kjodžoje įsteigtoms įmonėms, numatytų įstatymuose Nr. 30/1997 ir Nr. 206/1995, nustatančiuose socialinio draudimo įmokų sumažinimą [3] (toliau – ginčijamas sprendimas), yra priimtini, tačiau atmetė juos kaip nepagrįstus.

2. Visi apeliacinio proceso dalyviai siekia, kad skundžiamas sprendimas būtų panaikintas. Komisijos manymu, Pirmosios instancijos teismas ieškinius bylose T-254/00, T-270/00 ir T-277/00 turėjo atmesti kaip nepriimtinus. Kitų proceso dalyvių manymu, Pirmosios instancijos teismas turėjo ieškinius patenkinti ir panaikinti ginčijamą sprendimą.

2 — Rink. 2008, II-3269.

3 — OL L 150, p. 50.

I — Teisinis pagrindas [4]

3. EB 87 straipsnio 1 ir 3 dalyse nurodyta:

„1. Išskyrus tuos atvejus, kai ši Sutartis nustato kitaip, valstybės narės arba iš jos valstybinių išteklių bet kokia forma suteikta pagalba, kuri, palaikydama tam tikras įmones arba tam tikrų prekių gamybą, iškraipo konkurenciją arba gali ją iškraipyti, yra nesuderinama su bendrąja rinka, kai ji daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.

<…>

3. Bendrajai rinkai neprieštaraujančia gali būti laikoma:

<…>

c) pagalba, skirta tam tikros ekonominės veiklos rūšių arba tam tikrų ekonomikos sričių plėtrai skatinti, jei ji netrikdo prekybos sąlygų taip, kad prieštarautų bendram interesui;

4 — Sąvoka „Sąjungos teisė“ šioje išvadoje, kaip ir ES bei ESV sutartyse, vartojama kaip bendroji sąvoka, apimanti Bendrijos teisę ir Sąjungos teisę. Toliau minint atskiras priminės teisės nuostatas, nurodomos *ratione temporis* galiojančios normos.

d) pagalba, skirta kultūrai remti ir paveldui išsaugoti, jei tokia pagalba prekybos sąlygų ir konkurencijos Bendrijoje nepaveikia taip, kad prieštarautų bendram interesui;

<…>“

4. EB 88 straipsnio 2 dalyje nurodyta:

„Jei, paprašiusi suinteresuotas šalis pateikti savo pastabas, Komisija nustato, jog tam tikra valstybės ar iš jos išteklių teikiama pagalba yra pagal 87 straipsnį nesuderinama su bendrąja rinka arba kad tokia pagalba netinkamai naudojama, ji priima sprendimą, reikalaujantį, kad atitinkama valstybė narė per Komisijos nustatytą laiką tokią pagalbą panaikintų ar pakeistų.

Jei atitinkama valstybė narė per nustatytą laiką neįvykdo tokio sprendimo, Komisija ar kita suinteresuota valstybė, nukrypdama nuo 226 ir 227 straipsnių nuostatų, gali šį klausimą perduoti tiesiogiai Teisingumo Teismui.“

5. 1999 m. kovo 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 659/1999, nustatančio išsamias EB Sutarties 93 straipsnio taikymo taisykles [5], 13, 14 ir 15 straipsniuose nurodyta:

„*13 straipsnis*

Komisijos sprendimai

(1) Galimos neteisėtos pagalbos patikrinimas užbaigiamas priimant sprendimą pagal 4 straipsnio 2, 3 arba 4 dalis. Jeigu priimami sprendimai pradėti formalaus tyrimo procesą, bylos svarstymas užbaigiamas priimant sprendimą pagal 7 straipsnį. Jeigu valstybė narė nevykdo įsakymo pateikti informaciją, minėtasis sprendimas priimamas remiantis turima informacija.

<…>

14 straipsnis

Pagalbos išieškojimas

(1) Jeigu esant neteisėtai pagalbai priimami neigiami sprendimai, Komisija nusprendžia, kad suinteresuotoji valstybė narė turi imtis visų priemonių, kurios būtinos, kad pagalba būtų išieškota iš gavėjo (toliau – Sprendimas

5 — OL L 83, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 8 sk., 1 t., p. 339.

išieškoti pagalbą). Komisija nereikalauja išieškoti pagalbos, jeigu tai prieštarautų bendrajam Bendrijos teisės principui.

<…>

(3) Nepažeidžiant nei vieno Europos Bendrijų Teisingumo Teismo nurodymo pagal Sutarties 185 straipsnį, pagalba išieškoma nedelsiant ir pagal atitinkamos valstybės narės nacionalinę teisę nustatytas procedūras, jeigu jos leidžia nedelsiant ir veiksmingai įvykdyti Komisijos sprendimą. Šiuo tikslu, kai bylą svarsto nacionaliniai teismai, suinteresuotosios valstybės narės, nepažeisdamos Bendrijos teisės, imasi visų priemonių, kurios numatytos jų atitinkamuose teisiniuose aktuose, įskaitant laikinąsias priemones.

15 straipsnis

Terminas

1. Komisijos įgaliojimams išieškoti pagalbą taikomas dešimties metų senaties terminas.

2. Senaties terminas prasideda tą dieną, kai gavėjui priteisiama neteisėta pagalba kaip individuali pagalba arba pagal atitinkamą pagalbos sistemą. Bet kuri su neteisėta pagalba susijusi priemonė, kurios imasi Komisija arba jos prašymu veikianti valstybė narė, nutraukia senaties terminą. Po kiekvieno senaties termino nutraukimo laikas skaičiuojamas iš naujo. Senaties terminas sustabdomas, kol Komisijos sprendimas nagrinėjamas Europos Bendrijų Teisingumo Teisme.

3. Bet kuri pagalba, kuriai taikomas senaties terminas yra pasibaigęs, yra laikoma esama pagalba.“

II — Faktinės aplinkybės ir administracinė procedūra

A — *Nuostata dėl socialinio draudimo įmokų sumažinimo*

6. 1994 m. rugpjūčio 5 d. Italijos ministro dekrete, apie kurį pranešta Komisijai, yra apibrėžti 1978 m. kovo 6 d. Italijos Respublikos prezidento dekreto, nustatančio specialią atleidimo nuo socialinio draudimo įmokų, darbdavių mokamų *Instituto Nazionale de la Previdenza Sociale* (INPS – Nacionalinis socialinės apsaugos institutas), ar jų sumažinimo tvarką, 59 straipsnyje numatytų atleidimo nuo socialinio draudimo įmokų arba jų sumažinimo kriterijai, taikomi Pietų Italijos

regionuose (ital. *Mezzogiorno*) 1994–1996 m. laikotarpiu. 1994 m. rugpjūčio 5 d. Ministro dekreto 1 straipsnyje numatytas bendras darbdavių mokamų socialinio draudimo įmokų sumažinimas. To paties dekreto 2 straipsnyje numatytas atleidimas nuo socialinio draudimo įmokų vienų metų laikotarpiu, skaičiuojant nuo bedarbio įdarbinimo dienos, taikomas naujoms darbo vietoms įmonėse.

7. 1995 m. kovo 1 d. Sprendimu 95/455/EB dėl nuostatų dėl įmonių mokamų socialinio draudimo įmokų sumažinimo Pietų Italijos regionuose ir kai kurių iš šių įmokų mokėjimo prievolės perdavimo valstybei srityse [6] Komisija pripažino minėtą atleidimo nuo socialinio draudimo įmokų arba jų sumažinimo tvarką suderinamą su bendrąja rinka, laikantis tam tikrų sąlygų.

8. Italijos įstatymu Nr. 206/1995 Ministro dekretu numatyta pagalbos schema 1995 m. ir 1996 m. buvo išplėsta įmonėms, įsteigtoms Venecijos ir Kjodžos salose. Italijos įstatymu Nr. 30/1997 ši schema buvo pratęsta 1997 metams.

9. Socialinio draudimo įmokų sumažinimas įmonėms Venecijoje ir Kjodžoje pagal Ministro dekreto 1 straipsnį vidutiniškai per metus siekė 37,7 milijonus eurų [7] 1645 įmonėms, o atleidimas nuo socialinio draudimo įmokų pagal Ministro dekreto 2 straipsnį – 292831 eurų [8] 165 įmonėms.

B — *Administracinė procedūra Komisijoje*

10. Po to, kai 1997 m. birželio 10 d. laišku Italijos valdžios institucijos, laikydamosi 1995 m. kovo 1 d. Sprendimo 95/455 nuostatų [9], perdavė Įstatymo Nr. 30/1997 tekstą Komisijai, ši 1997 m. liepos 1 d. laiške, o vėliau 1997 m. rugpjūčio 28 d. priminime paprašė papildomos informacijos dėl minėtos atleidimo nuo socialinio draudimo įmokų ar jų sumažinimo tvarkos taikymo išplėtimo Venecijoje ir Kjodžoje įsisteigusioms įmonėms (toliau – socialinio draudimo įmokų sumažinimas).

11. Italijos valdžios institucijos sustabdė aptariamą socialinio draudimo įmokų sumažinimo tvarką nuo 1997 m. gruodžio 1 d.

12. Nepateikus atsakymo, Komisija 1997 m. gruodžio 17 d. laišku Italijos Respublikai perdavė savo sprendimą pradėti EB 88 straipsnio 2 dalies 1 pastraipoje numatytą formalią tyrimo procedūrą. Sprendimas pradėti

6 — OL L 265, p. 23.
7 — 73 mlrd. Italijos lirų.
8 — 567 milijonai Italijos lirų.
9 — Žr. šios išvados 7 punktą.

procedūrą buvo paskelbtas 1998 m. vasario 18 d. *Europos Bendrijų oficialiajame leidinyje*.

13. 1998 m. kovo 17 d. laišku *Comitato „Venezia vuole vivere*“ (toliau – Komitetas) pateikė savo pastabas ir ataskaitą kartu su 1998 m. kovo mėn. *Consorzio per la ricerca e la formazione* (Mokslo ir tyrimų konsorciumas, toliau – COSES) atlikta studija dėl sunkumų, su kuriais susiduria lagūnoje veikiančios įmonės, palyginti su įsteigtomis sausumoje.

14. 1998 m. gegužės 18 d. Venecijos savivaldybė taip pat pateikė pastabas kartu su pirmąja 1998 m. vasario mėn. COSES studija, kurioje nagrinėjamas tas pats klausimas. Savo pastabose ji teigė, kad tarp gavėjų yra bendros ekonominės svarbos paslaugas teikiančios savivaldybės įmonės, kurių atžvilgiu turi būti taikoma EB 86 straipsnio 2 dalis. Visos šios pastabos buvo perduotos Italijos Respublikai.

15. 1999 m. sausio 23 d. Italijos valdžios institucijos pateikė savo pastabas. Šiame rašte jos nurodė, kad statybų, prekybos, viešbučių ir bendros ekonominės svarbos paslaugų teikimo srityse veikiančios įmonės tarpusavyje prekiauti negalėjo. 1999 m. birželio 10 d. laišku Italijos valdžios institucijos informavo Komisiją, kad palaiko Venecijos savivaldybės pateiktas pastabas.

16. 1999 m. birželio 23 d. Sprendimu Komisija nurodė Italijos Respublikai pateikti visus dokumentus ir informaciją, reikalingus siekiant nustatyti savivaldybės įmonių vaidmenį ir įvertinti aptariamų socialinio draudimo įmokų sumažinimo priemonių suderinamumą su bendrąja rinka. Italijos valdžios institucijos atsakė 1999 m. liepos 27 d. laišku.

17. 1999 m. spalio 12 d. Briuselyje įvyko Italijos valdžios institucijų ir Komisijos atstovų susitikimas.

C — Ginčijamas sprendimas

18. Pagal ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 1 dalį, „nepažeidžiant jo 3 ir 4 straipsnių, valstybės pagalba, kurią Italija suteikė įmonėms Venecijoje ir Kjodžoje atleidimo nuo socialinio draudimo įmokų ar jų sumažinimo pagal įstatymus Nr. 30/1997 ir Nr. 206/1995, kurie nukreipia į 1994 m. rugpjūčio 5 d. Ministro dekreto 2 straipsnį, forma, yra su bendrąja

rinka suderinama valstybės pagalba, jei suteikta šioms įmonėms:

a) mažoms ir vidutinėms įmonėms (MVĮ) Bendrijos gairių dėl valstybės pagalbos mažoms ir vidutinėms įmonėms prasme;

b) įmonėms, kurios neatitinka šio kriterijaus, tačiau yra įsisteigusios EB 87 straipsnio 3 dalies c punkte nurodytame regione;

c) bet kokiai kitai įmonei, kuri pagal gaires dėl pagalbos užimtumui įdarbina darbuotojus, patiriančius ypatingų sunkumų integruojantis ar reintegruojantis į darbo rinką."

19. Ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 2 dalyje Komisija konstatavo, kad pagalba yra nesuderinama su bendrąja rinka, jeigu ji buvo suteikta įmonėms, kurios nėra MVĮ ir kurios nėra įsteigtos teritorijose, kurioms taikoma EB 87 straipsnio 3 dalies c punkte numatyta leidžianti nukrypti nuostata.

20. Pagal ginčijamo sprendimo 2 straipsnį, „nepažeidžiant jo 3 ir 4 straipsnių, valstybės pagalba, kurią Italija suteikė 1994 m. rugpjūčio 5 d. Ministro dekreto 1 straipsnyje numatyto socialinio draudimo įmokų sumažinimo forma, yra nesuderinama su bendrąja rinka".

21. Pagal ginčijamo sprendimo 3 straipsnį „Italijos suteikta pagalba savivaldybės įmonei *ASPIV* (*Azienda servizi publici idraulici e vari Venezia*) ir *Consorzio Venezia nuova* yra suderinama su bendrąja rinka atitinkamai pagal EB 86 straipsnio 2 dalyje ir 87 straipsnio 3 dalies d punkte numatytas leidžiančias nukrypti nuostatas".

22. Pagal ginčijamo sprendimo 4 straipsnį „priemonės, kurių ėmėsi Italija savivaldybės įmonių *ACTV* (*Azienda del conzorzio trasporti veneziano*) ir *AMAV* (*Azienda multiservizi ambientali Venezia*) atžvilgiu bei įmonės *Panfido SpA* atžvilgiu, nėra pagalba EB 87 straipsnio prasme".

23. Pagal ginčijamo sprendimo 5 straipsnio 1 dalį „Italija imasi visų būtinų priemonių, kad susigrąžintų iš gavėjų su bendrąja rinka nesuderinamą pagalbą, nurodytą šio sprendimo 1 straipsnio 2 dalyje ir 2 straipsnyje, kuri jiems buvo neteisėtai suteikta. Ginčijamo sprendimo 5 straipsnio 2 dalies 1 sakinyje nurodyta, kad pagalba grąžinama pagal nacionalinėje teisėje nustatytą procedūrą".

III — Procesas Pirmosios instancijos teisme ir skundžiamas sprendimas

A — *Procesas Pirmosios instancijos teisme*

24. Per nustatytą terminą, be ieškovų pateiktų ieškinių, kurie yra apeliacinių skundų pagrindas, kiti ieškovai taip pat pateikė 56 ieškinius dėl ginčijamo sprendimo.

25. Imdamasis proceso organizavimo priemonių, Pirmosios instancijos teismas paprašė Italijos Respublikos atskirai kiekvieno ieškovo atžvilgiu nurodyti, ar, jos manymu, įgyvendinant ginčijamo sprendimo 5 straipsnį ji turi susigrąžinti sumą, kuria buvo sumažintos socialinio draudimo įmokos. Tiek, kiek Italijos valdžios institucijos atsakė neigiamai, Pirmosios instancijos teismas 2005 m. kovo 10 d. nutartimis pripažino ieškinius nepriimtinais dėl suinteresuotumo pareikšti ieškinį nebuvimo [10]. Toks pripažintas ir Komiteto ieškinys byloje *Verde Sport* (T-274/00). Galiausiai Komitetas atsiėmė savo ieškinį byloje T-274/00 [11].

26. Tada Pirmosios instancijos teismas ieškovų ir kitų proceso dalyvių sutikimu bylas T-221/00, T-254/00, T-270/00 ir T-277/00 įvardijo kaip bandomąsias [12]. Likusiose bylose, kuriose ieškiniai nebuvo atmesti kaip nepriimtini, Pirmosios instancijos teismas sustabdė bylų nagrinėjimą.

B — *Skundžiamas sprendimas*

27. Skundžiamame sprendime Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad ieškiniai bylose T-254/00, T-270/00 ir T-277/00 buvo priimtini. Atsižvelgdamas į tai jis konkrečiai atmetė Komisijos prieštaravimus dėl priimtinumo, pagrįstus tuo, kad Komitetas jau buvo pateikęs analogiškus ieškinius, bei tuo, kad ieškovas neturėjo teisės pareikšti ieškinio. Tačiau Pirmosios instancijos teismas atmetė ieškinius kaip nepagrįstus. Ypač jis pabrėžė, kad Komisija nepažeidė EB 87 straipsnio 1 dalies, EB 86 straipsnio 2 dalies, EB 87 straipsnio 3 dalies b, c, d ir e punktų, Reglamento Nr. 659/1999 14 ir 15 straipsnių bei vienodo požiūrio principo ir pareigos motyvuoti.

10 — Žr. 2005 m. kovo 10 d. Pirmosios instancijos teismo nutartis *Gruppo ormeggiatori del porto di Venezia ir kt. prieš Komisiją* (T-228/00, T-229/00, T-242/00, T 243/00, T-245/00 iki T-248/00, T-250/00, T-252/00, T-256/00 iki T-259/00, T-265/00, T-267/00, T-268/00, T-271/00, T-274/00 iki T-276/00, T-281/00, T-287/00 ir T-296/00, Rink. p. II-787), Pirmosios instancijos teismo nutartį *Confartigianato Venezia ir kt. prieš Komisiją* (T-266/00, Pirmosios instancijos teismo nutartį *Baglioni Hotels ir Sagar prieš Komisiją* (T-269/00), Pirmosios instancijos teismo nutartį *Unindustria ir kt. prieš Komisiją* (T-273/00) ir Pirmosios instancijos teismo nutartį *Principessa prieš Komisiją* (T-288/00). Šiose nutartyse dalis ieškinių buvo atmesti kaip nepriimtini dėl *lis pendens*.

11 — 2005 m. rugsėjo 12 d. Pirmosios instancijos teismo nutartis *Comitato „Venizia vuole vivere“* (T-274/00).

12 — Ieškinys byloje T-221/00 buvo atsiimtas; žr. 2008 m. spalio 14 d. Pirmosios instancijos teismo nutartį *Casino municipale di Venezia prieš Komisiją* (T-221/00).

IV — Procesas Teisingumo Teisme

28. 2009 m. vasario 11 d. raštu, kurį Teisingumo Teismo kanceliarija gavo 2009 m. vasario 18 d., Komitetas pateikė apeliacinį skundą dėl skundžiamo sprendimo. Komitetas prašo:

— patenkinti apeliacinį skundą,

— atitinkamai panaikinti skundžiamą sprendimą ir ginčijamą sprendimą; nepatenkinus šių reikalavimų, panaikinti ginčijamo sprendimo 5 straipsnį tiek, kiek juo įtvirtinama pareiga susigrąžinti sumą, kuria buvo sumažintos aptariamos socialinio draudimo įmokos, ir numatoma prie šios sumos priskaičiuoti palūkanas už laikotarpį nuo šių sumų perdavimo gavėjams iki jų faktinio grąžinimo,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi pirmojoje ir antrojoje instancijose išlaidas.

29. Šiai bylai buvo suteiktas bylos numeris C-71/09 P.

30. 2009 m. vasario 10 d. raštu, kurį Teisingumo Teismo kanceliarija gavo 2009 m. vasario 18 d., *Hotel Cipriani Srl* (toliau – *Hotel Cipriani*) pateikė apeliacinį skundą dėl skundžiamo sprendimo. Jis prašo:

— panaikinti skundžiamą sprendimą,

— patenkinti pirmojoje instancijoje pateiktą ieškinį, ypač:

— panaikinti ginčijamą sprendimą,

— nepatenkinus šio reikalavimo, panaikinti ginčijamo sprendimo 5 straipsnį tiek, kiek jame numatyta pareiga susigrąžinti pagalbą apima pagalbą, suteiktą *de minimis* taisyklės pagrindu; ir (arba) panaikinti šį straipsnį tiek, kiek jame numatyta mokėtina palūkanų norma yra didesnė nei realiai jis sumokėjo už savo skolas.

31. Šiai bylai buvo suteiktas bylos numeris C-73/09 P.

32. 2009 m. vasario 16 d. raštu, kurį Teisingumo Teismo kanceliarija gavo 2009 m. vasario 24 d., *Società Italiana per il gas SpA* (toliau – *Italgas*) pateikė apeliacinį skundą dėl skundžiamo sprendimo. Ji prašo:

— panaikinti skundžiamą sprendimą,

— panaikinti ginčijamo sprendimo 1 ir 2 straipsnius tiek, kiek juose nurodyta, kad socialinio draudimo įmokų Italijoje sumažinimas yra nesuderinamas su bendrąja rinka, ir panaikinti ginčijamo sprendimo 5 straipsnį arba, nepatenkinus šio reikalavimo, pagal Teisingumo

Teismo statuto 61 straipsnį grąžinti bylą Pirmosios instancijos teismui,

— priteisti iš Komisijos bylinėjimosi pirmojoje ir antrojoje instancijoje išlaidas.

33. Šiai bylai buvo suteiktas bylos numeris C-76/09 P.

34. *Coopservice*, kuri kartu su Komitetu buvo ieškovė byloje T-277/00, taip pat pateikė apeliacinį skundą dėl skundžiamo sprendimo. Tačiau jis buvo atmestas kaip pateiktas pavėluotai. Atsižvelgiant į tai, *Coopservice* 2009 m. liepos 1 d. raštu, kurį Teisingumo Teismo kanceliarija gavo 2009 m. liepos 14 d., pateikė pastabas dėl Komiteto, *Hotel Cipriani* ir *Italgas* apeliacinių skundų.

35. Italijos Respublika 2009 m. liepos 16 d. raštu, kurį Teisingumo Teismo kanceliarija gavo 2009 m. liepos 23 d., pateikė pastabas dėl Komiteto, *Hotel Cipriani* ir *Italgas* apeliacinių skundų. Šiose pastabose ji siūlo patenkinti apeliantų prašymus ir panaikinti ginčijamą sprendimą.

36. 2009 m. liepos 10 d. raštu, kurį Teisingumo Teismo kanceliarija gavo 2009 m. liepos 22 d., Komisija pateikė atsiliepimą į apeliacinius skundus bylose C-71/09 P, C-73/09 P ir C-76/09 P ir priešpriešinį apeliacinį skundą. Ji prašo:

— panaikinti skundžiamą sprendimą tiek, kiek jame Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad ieškiniai yra priimtini,

— patenkinti pagrindinius prašymus, kuriuos Komisija pateikė Pirmosios instancijos teismui,

— nepatenkinus šio prašymo, atmesti apeliacinius skundus ir atitinkamai pakeisti skundžiamo Pirmosios instancijos teismo motyvus,

— bet kuriuo atveju priteisti iš apeliantų bylinėjimosi pirmojoje ir antrojoje instancijoje išlaidas.

37. Į Komisijos priešpriešinį apeliacinį skundą Komitetas atsakė 2009 m. rugsėjo 28 d. raštu, kurį Teisingumo Teismo kanceliarija gavo 2009 m. spalio 6 dieną. Jis prašo:

— atmesti priešpriešinį Komisijos apeliacinį skundą.

38. *Italgas* į Komisijos priešpriešinį apeliacinį skundą atsakė 2009 m. spalio 9 d. raštu, kurį Teisingumo Teismo kanceliarija gavo 2009 m. spalio 12 dieną. Ji prašo:

— nutartimi atmesti Komisijos priešpriešinį apeliacinį skundą kaip akivaizdžiai nepagrįstą,

— nepatenkinus šio prašymo, atmesti Komisijos priešpriešinį apeliacinį skundą iš dalies kaip netinkamą, o kitose dalyse kaip nepagrįstą arba kaip visiškai nepagrįstą,

— bet kuriuo atveju priteisti iš Komisijos bylinėjimosi išlaidas, patirtas dėl priešpriešinio apeliacinio skundo pateikimo.

39. 2009 m. balandžio 8 d. nutartimi bylos C-71/09 P, C-73/09 P ir C-76/09 P buvo sujungtos, kad būtų bendrai vykdomos rašytinė ir žodinė proceso dalys bei priimtas galutinis sprendimas.

40. 2010 m. rugsėjo 16 d. įvyko teismo posėdis, kuriame dalyvavo, papildė savo paaiškinimus ir į klausimus atsakė Komitetas, *Hotel Cipriani*, *Coopservice*, *Italgas*, Italijos Respublikos ir Komisijos atstovai.

V — Dėl Komisijos priešpriešinio apeliacinio skundo

41. Komisija priešpriešiniu apeliaciniu skundu ginčija Pirmosios instancijos teismo sprendimą pripažinti ieškinius bylose T-254/00, T-270/00 ir T-277 priimtinais. Atsižvelgdama į tai Komisija pirmiausia tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą, kai atmetė jos prieštaravimus dėl priimtinumo, kuriuos ji pareiškė Pirmosios instancijos teismo posėdyje ir grindė *lis pendens* taisykle (A), tuo, kad visi ieškovai neturėjo teisės pareikšti ieškinio, (B) ir tuo, kad Komitetas neturėjo teisės pareikšti ieškinio (C). Be to, ji kaltina, kad Pirmosios instancijos teismas nepakankamai analizavo, ar ieškovai turi suinteresuotumą pareikšti ieškinį, arba atitinkamai, kad padarė klaidingą prielaidą dėl tokio suinteresuotumo buvimo (D).

A — *Dėl „lis pendens“*

1. Dėl skundžiamo sprendimo motyvų

42. Pirmajame apeliacinio skundo pagrinde Komisija prieštarauja dėl skundžiamo sprendimo 43–46 punktų. Juose Pirmosios instancijos teismas atmetė Komisijos prieštaravimą, susijusį su tuo, kad Komiteto ieškinys byloje T-277/00 dėl anksčiau jo pareikštų tapačių ieškinių bylose T-231/00 ir T-274/00 yra nepriimtinas. Atsižvelgdamas į tai Pirmosios instancijos teismas pirmiausia nustatė, kad ieškinio byloje T-274/00 *lis pendens* taisyklė netaikytina, nes Komitetas atsiėmė savo

ieškinį byloje T-274/00 [13]. Be to, Pirmosios instancijos teismas iš esmės neprivalo nagrinėti Komiteto ieškinio priimtinumo byloje T-277/00 klausimo, nes Komitetas pateikė ieškinį kartu su *Coopservice.* Kadangi *Coopservice* ieškinys yra priimtinas, bet kuriuo atveju reikia tikrinti materialinius ieškinio pagrindus [14]. Galiausiai *lis pendens* sąlygos ankstesnio ieškinio byloje T-231/00 atžvilgiu nėra tenkinamos, nes ieškinio byloje T-231/00 pagrindai nėra tie patys kaip tie, kuriais grindžiamas byloje T-277/00 pareikštas ieškinys. Daugumą ieškinio pagrindų Komitetas pateikė tik byloje T-277/00, o ne byloje T-231/00 [15].

2. Esminiai proceso dalyvių argumentai

43. Pirma, *Komisija* tvirtina, kad nepriimtinumas dėl *lis pendens* negali išnykti atsiėmus ankstesnį ieškinį. Ieškinio priimtinumo klausimas sprendžiamas būtent tuo metu, kai jis pareiškiamas. Be to, proceso ekonomijos principas būtų pažeistas, jei ieškovas pareikštų keletą identiškų ieškinių ir tada išsirinktų vieną iš jų.

44. Antra, *lis pendens* sąlygomis yra tik šalių ir prašymų identiškumas. Ieškinio pagrindų identiškumas nėra svarbus. Toks požiūris matyti ir 2000 m. gruodžio 22 d. Tarybos reglamento (EB) Nr. 44/2001 dėl jurisdikcijos ir teismo sprendimų civilinėse ir komercinėse bylose pripažinimo bei vykdymo 27 straipsnyje [16]. Net jei ieškinio pagrindų identiškumas būtų laikomas privaloma *lis pendens* sąlyga, Komiteto ieškinys byloje T-277/00 vis tiek būtų atmestinas kaip nepriimtinas tiek, kiek Komitetas byloje T-231/00 rėmėsi identiškais ieškinio pagrindais.

45. *Komiteto* manymu, šis apeliacinio skundo pagrindas yra nepriimtinas. Komisija remiasi argumentais, kurių ji tokia forma nebuvo pateikusi vykstant procesui Pirmosios instancijos teisme. Be to, šiam pagrindui kelią užkerta tai, kad 2005 m. kovo 10 d. Pirmosios instancijos teismo nutartys turi prejudicinę galią [17]. Šiose nutartyse Pirmosios instancijos teismas nenustatė, kad Komiteto ieškinys byloje T-277/00 nepriimtinas.

46. Šis apeliacinio skundo pagrindas taip pat yra nepagrįstas. Pirmosios instancijos teismas pagrįstai nustatė, kad su anksčiau pareikštu ieškiniu byloje T-274/00 susijusi tariama *lis pendens* situacija išnyko, nes šis ieškinys

13 — Žr. skundžiamo sprendimo 43 punktą.
14 — Ten pat.
15 — Žr. skundžiamo sprendimo 44–47 punktus.
16 — OL L 12, p. 1; 2004 m. specialusis leidimas lietuvių k., 19 sk., 4 t., p. 42.
17 — Minėtos šios išvados 25 punkte.

buvo atsiimtas, ir kad Komiteto ieškiniai bylose T-231/00 ir T-277/00 nebuvo grindžiami tais pačiais pagrindais.

48. Šis apeliacinio skundo pagrindas iš dalies yra pagrįstas.

3. Teisinis vertinimas

a) Dėl būtinumo tikrinti Komiteto ieškinio priimtinumą

47. Šis apeliacinio skundo pagrindas yra priimtinas. Pirma, tai nėra nepriimtinas naujai pateiktas apeliacinio skundo pagrindas. Apeliacinį skundą galima grįsti teisės klaida, tiesiogiai kylančia iš skundžiamo sprendimo. Taip yra dėl šiuo atveju nurodomos teisės klaidos, nes Pirmosios instancijos teismas turi *ex officio* patikrinti ieškinio priimtinumą, taigi ir *lis pendens* buvimą. Teisingumo Teismas per apeliacinį procesą tokią teisės klaidą taip pat gali nustatyti *ex officio* [18]. Antra, šiam kaltinimui kelio neužkerta ir 2005 m. kovo 10 d. Pirmosios instancijos teismo nutarčių prejudicinė galia [19]. Konkrečiai kalbant, Pirmosios instancijos teismas šiose nutartyse nesprendė klausimo dėl ieškinio byloje T-277/00 priimtinumo.

49. Manęs neįtikina Pirmosios instancijos teismo požiūris, jog nereikia tikrinti Komiteto ieškinio priimtinumo, nes kito ieškovo *Coopservice* ieškinys yra priimtinas. Iš tiesų Teisingumo Teismas vienu panašiu atveju yra taip pasielgęs [20]. Tačiau, mano nuomone, ši teismo praktika negali būti tiesiogiai pritaikyta ieškiniui, pareikštam Pirmosios instancijos teisme. Pirma, man atrodo, kad ši praktika pritaikyta galutinės instancijos teismui. Kadangi dėl Pirmosios instancijos teismo sprendimo gali būti paduotas apeliacinis skundas Teisingumo Teisme, sprendimas dėl ieškinio priimtinumo gali turėti įtakos tolesniam procesui Teisingumo Teisme. Jei Komiteto ieškinys būtų buvęs atmestas kaip nepagrįstas, kitoks būtų ir jo apeliacinio skundo objektas. Be to, nereikalingas būtų buvęs ir Komisijos priešpriešinis apeliacinis skundas dėl sprendimo Komiteto atžvilgiu. Poveikis procesui

18 — 2009 m. lapkričio 29 d. Sprendimo *Stadtwerke Schwäbisch Hall ir kt. prieš Komisiją* (C-176/06 P, Rink. p. I-170) 17 ir paskesni punktai ir 2010 m. balandžio 15 d. Nutarties *Makhteshim-Agan ir kt. prieš Komisiją* (C-517/08 P) 54 ir paskesni punktai.

19 — Minėta šios išvados 25 punkte.

20 — 1993 m. kovo 24 d. Sprendimo *CIRFS ir kt. prieš Komisiją* (C-313/90, Rink. p. I-1125) 31 punktas.

Teisingumo Teisme ypač aiškus nagrinėjamu atveju. Šiuo atveju Teisingumo Teismas turi priimti sprendimą ne dėl ieškovo *Coopservice,* o tik dėl Komiteto apeliacinio skundo. Antra, man atrodo, kad toks požiūris nėra suderinamas su Pirmosios instancijos teismo ir Teisingumo Teismo funkcijų pasidalijimu. Teisingumo Teismas, nagrinėdamas priešpriešinį Komisijos apeliacinį skundą, turi patikrinti prieštaravimą dėl *lis pendens*, nes tai yra Komiteto ieškinio priimtinumo Pirmosios instancijos teisme sąlyga, kurią Teisingumo Teismas privalo patikrinti *ex officio* [21]. Kaip matyti nagrinėjamu atveju, Pirmosios instancijos teismo požiūris, kad jis neturi tikrinti Komiteto ieškinio priimtinumo, tokiu atveju, kaip aptariamas, reikštų, jog Komiteto ieškinio priimtinumas pirmą kartą būtų patikrintas tik vykstant apeliaciniam procesui Teisingumo Teisme. Trečia, abejoju, ar tokį Pirmosios instancijos teismo požiūrį visuomet galima pateisinti proceso ekonomijos reikalavimais. Tai, kad pirmą kartą tikrinimą atliktų Teisingumo Teismas, galėtų sukelti problemų, ypač jei Teisingumo Teismas, vertindamas ieškinio priimtinumą, turėtų pats atlikti faktinių aplinkybių vertinimą. Tai Teisingumo Teismas apeliaciniame procese gali atlikti tik tuomet, kai pagal savo Statuto 61 straipsnio 1 dalį pats priima galutinį sprendimą. Tačiau tai įmanoma tik tuomet, jei toje bylos stadijoje tai galima daryti. Jei toje bylos stadijoje sprendimo priimti negalima, Teisingumo Teismas pagal savo Statuto 61 straipsnio 1 dalį turi grąžinti bylą Pirmosios instancijos teismui. Taigi dėl privalumo, susijusio su proceso ekonomija, kuris turėtų pateisinti tai, kad Pirmosios instancijos teismas neatlieka priimtinumo patikrinimo, tam tikrais atvejais gali procesas gali ilgiau trukti. Dėl minėtų priežasčių požiūrį, kad Pirmosios instancijos teismas tokiu atveju kaip antai nagrinėjamas, neturi tikrinti Komiteto ieškinio priimtinumo, nukrypdama nuo ankstesnės teismo praktikos laikau nepriimtinu ir vykstant pagrindiniam procesui [22]. Tačiau atsižvelgiant į nagrinėjamą atvejį klausimas, ar Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą, gali likti atviras, nes Teisingumo Teismas prieštaravimą dėl *lis pendens* bet kuriuo atveju turi nagrinėti *ex officio*.

b) Dėl *lis pendens* išnykimo atsiėmus ankstesnį ieškinį

50. Tačiau, kitaip nei mano Komisija, Pirmosios instancijos teismas pagrįstai nustatė, kad Komiteto ieškinys byloje T-277/00 nėra nepriimtinas dėl to, kad jis anksčiau buvo pateikęs ieškinį byloje T-274/00. Komitetas savo ieškinį byloje T-274/00 atsiėmė. Iš tiesų Komisija pagrįstai pastebi, kad ieškinio

21 — Žr. 18 išnašoje nurodytą teismo praktiką.

22 — Žr. 2009 m. kovo 24 d. Teisingumo Teismo pirmininko nutarties *Cheminova ir kt. prieš Komisiją* (C-60/08 P(R), Rink. p. I-43) 31 ir paskesnius punktus, pagal kuriuos toks požiūris būtų nepriimtinas priimant sprendimą skubos tvarka, tačiau turėtų būti priimtinas vykstant pagrindiniam procesui.

priimtinumo sąlygos paprastai turi egzistuoti jį pareiškiant [23]. Tačiau nepriimtinumas dėl *lis pendens* gali išnykti, jei ankstesnis ieškinys buvo pripažintas nepriimtinu [24]. Mano manymu, tai galioja ir tuomet, jei ankstesnis ieškinys atsiimamas. Nepriimtinumu dėl *lis pendens* siekiama būtent išvengti dvigubo identiškų ieškinių nagrinėjimo. Be kita ko, tuo siekiama išvengti kelių prieštaringų sprendimų priėmimo. Tačiau jei ankstesnis ieškinys buvo pripažintas nepriimtinu arba jis buvo atsiimtas, toks pavojus nebegresia.

c) Dėl ieškinio pagrindų identiškumo

51. Tiek, kiek Komisija tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas Komiteto ieškinį byloje T-277/00 turėjo atmesti kaip nepriimtiną dėl jo anksčiau pareikšto tapataus ieškinio byloje T-231/00, šis kaltinimas iš dalies yra pagrįstas.

52. Komisijos prieštaravimas, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą, kai nurodė, jog ieškinio pagrindų identiškumas yra nepriimtinumo dėl *lis pendens* sąlyga, yra nepagrįstas. Pagal nusistovėjusią Teisingumo Teismo praktiką ieškinys gali būti nepriimtinas *lis pendens* pagrindu, tik kai bylos šalys yra tos pačios, ieškiniu siekiama panaikinti tą patį sprendimą ir jis yra pagrįstas tais pačiais pagrindais kaip ir ankstesnis ieškinys [25]. Kitaip nei mano Komisija, ši teismo praktika negali būti suprantama taip, kad Teisingumo Teismas ieškinio pagrindų identiškumo sąlygą paminėjo tik *ad abundantiam*. [26] Teisingumo Teismas Sprendime *Prancūzija prieš Parlamentą* pareiškė išsamią nuomonę dėl ieškinio pagrindų dviejuose skirtinguose ieškiniuose identiškumo [27], o tai leidžia atmesti prielaidą, kad ieškinio pagrindų identiškumas yra nesvarbus. Be to, Teisingumo Teismas Sprendime *Diezler* ieškinio nepriimtinumą dėl *lis pendens* grindė tuo, kad, be to, jog abiejų bylų objektai buvo identiški, ieškovo abiejuose ieškiniuose nurodyti ieškinio pagrindai taip pat iš esmės sutapo [28]. Iš sprendimų *Bode* [29] ir *Perinciolo* [30] , mano manymu, taip pat negalima daryti išvados kad *lis pendens* egzistuoti pakanka šalių ir prašymų identiškumo. Šių sprendimų pagrindas buvo specifinė situacija, kai ieškovas pirmiausia pareiškė ieškinį dėl pirmojo sprendimo, o tada dėl antrojo, kuris patvirtino pirmojo turinį. Vien iš to, jog Teisingumo Teismas šioje specifinėje situacijoje pripažino ieškinį dėl antrojo

23 — 1984 m. lapkričio 27 d. Sprendimo *Bensider ir kt. prieš Komisiją* (50/84, Rink. p. 3991) 8 punktas ir 2002 m. balandžio 18 d. Sprendimo *Ispanija prieš Tarybą* (C-61/96, C-132/97, C-45/98, C-27/99, C-81/00 ir C-22/01, Rink. p. I-3439) 44 punktas.

24 — Teisingumo Teismas 1987 m. spalio 27 d. Sprendimo *Diezler ir kt. prieš WSA* (146/85 ir 431/85, Rink. p. 4283) 12 punkte nusprendė, kad prieštaravimas dėl vėliau pateikto ieškinio nepriimtinumo atmestinas, jei pripažįstama, kad anksčiau pateiktas ieškinys yra nepriimtinas.

25 — 1985 m. rugsėjo 19 d. Sprendimo *Hoogovens Groep prieš Komisiją* (172/83 ir 226/83, Rink. p. 2831) 9 punktas; Sprendimo *Diezler ir kt.* (minėtas šios išvados 21 išnašoje) 13 ir 16 punktai; 1998 m. rugsėjo 22 d. Sprendimo *Prancūzija prieš Parlamentą* (358/85 ir 51/86, Rink. p. 4821) 9–12 punktai ir 2005 m. lapkričio 24 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją* (C-138/03, C-324/03 ir C-431/03, Rink. p. I-10043) 64 ir paskesni punktai.

26 — Šiuo aspektu taip pat S. Hackspiel, H.-W. Rengeling, A. Middeke, M. Gellermann. „Handbuch des Rechtsschutzes in der Europäischen Union, Beck“, 2-as leidimas, 2003, § 23, 32 punktas.

27 — Nurodyta šios išvados 25 išnašoje, 9–12 punktai.

28 — Nurodyta šios išvados 24 išnašoje, 16 punktas.

29 — 1971 m. gegužės 26 d. Sprendimas *Bode prieš Komisiją* (45/70 ir 49/70, Rink. p. 465).

30 — 1973 m. gegužės 17 d. Sprendimas *Perinciolo prieš Tarybą* (58/72 ir 75/72, Rink. p. 511).

sprendimo nepriimtinu, nes ieškovas iš esmės tiesiog „pakartojo“ savo prašymus [31], negalima daryti išvados, kad Teisingumo Teismas pripažįsta nepriimtinumą dėl *lis pendens* vien dėl šalių ir prašymų identiškumo. Priešingai, kaip matyti iš šalių teiginių abiejose bylose, abiem atvejais abu ieškiniai buvo grindžiami identiškais ieškinio pagrindais.

dalyvių sutikimu pasirinko kaip bandomąją. Kaip pagrįstai nurodo Komisija, ieškinio priimtinumą reikia tikrinti *ex officio* [32], todėl šis aspektas nesusijęs su proceso ekonomijos reikalavimais.

d) Išvada

53. Tačiau Komisija pagrįstai tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas neatsižvelgė į iš dalies identiškus ieškinio pagrindus bylose T-231/00 ir T-277/00. Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad Komitetas dalį savo ieškinio pagrindų nurodė ne ankstesniame ieškinyje byloje T-231/00, o tik savo vėlesniame ieškinyje byloje T-277/00. Tačiau remdamasis tuo Pirmosios instancijos teismas negalėjo padaryti išvados, kad todėl visas vėlesnis Komiteto ieškinys byloje T-277/00 yra priimtinas. Dėl dvigubo identiškų ieškinio pagrindų tikrinimo galėtų būti priimti prieštaringi sprendimai. To negalima išvengti, jei priėmus sprendimą byloje T-277/00 nebeatliekamas identiškų ieškinio pagrindų tikrinimas byloje T-231/00. Pagal teismų praktiką nepriimtinas yra ne ankstesnis, o būtent vėlesnis ieškinys. Tokio Pirmosios instancijos teismo požiūrio taip pat negalima pateisinti tuo, kad šis Teismas bylą T-277/00 visų proceso

54. Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą, nes nepatikrino, kiek Komiteto ieškiniai ankstesnėje byloje T-231/00 ir vėlesnėje byloje T-277/00 iš esmės grindžiami analogiškais ieškinio pagrindais, ir todėl neatmetė Komiteto ieškinio byloje T-277/00, kiek tai susiję su šia dalimi, kaip nepriimtino. Ši pirmojo Komisijos apeliacinio skundo pagrindo dalis yra pagrįsta. Likusią apeliacinio skundo dalį reikia atmesti.

31 — Sprendimo *Bode* (minėtas šios išvados 29 išnašoje) 11 punktas ir Sprendimo *Perinciolo* (minėtas šios išvados 30 išnašoje) 4 ir paskesni punktai.

32 — Sprendimo *Bode* (minėtas šios išvados 29 išnašoje) 11 punktas ir Sprendimo *Perinciolo* (minėtas šios išvados 30 išnašoje) 4–5 punktai.

B — *Dėl konkretaus ryšio su ieškovu*

1. Skundžiamo sprendimo motyvai

55. Antrajame apeliacinio skundo pagrinde Komisija ginčija skundžiamo sprendimo 69–112 punktuose pagrįstą Pirmosios instancijos teismo išvadą, kad ginčijamas sprendimas yra konkrečiai susijęs su ieškovais bylose T-254/00, T-270/00 ir T-277/00.

56. Savo sprendime Pirmosios instancijos teismas pirmiausia nurodė, kad Komisijos sprendimas, susijęs su neteisėta pagalbos schema, iš esmės yra bendro pobūdžio aktas, nes jis taikomas objektyviai apibrėžtoms situacijoms ir sukelia bendrų ir abstrakčių teisinių pasekmių [33]. Tačiau kai kuriomis aplinkybėmis bendro pobūdžio akto nuostatos gali būti konkrečiai susijusios su tam tikrais fiziniais ar juridiniais asmenimis, jei šios nuostatos juos paveikia dėl ypatingų savybių arba faktinių aplinkybių, kurios juos išskiria iš kitų asmenų [34].

57. Be to, Pirmosios instancijos teismas nepritarė Komisijos požiūriui, kad faktiniai naudos gavėjai pagal neteisėtą pagalbos schemą yra konkrečiai susiję tik tuomet, jei pagalbos schema įgyvendinta atskirais administraciniais sprendimais [35]. Toks požiūris nesuderinamas nei su teismų praktika [36], nei su valstybės pagalbos kontrolės sistema [37]. Galiausiai Pirmosios instancijos teismas išanalizavo Komisijos argumentą, kad nacionalinės institucijos, įgyvendindamos ginčijamą sprendimą, turi įgaliojimus kiekvienu atskiru atveju patikrinti, ar tenkinamos EB 87 straipsnio 1 dalyje numatytos taikymo sąlygos. Pirmosios instancijos teismo vertinimu, tokių įgaliojimų jos neturi [38].

2. Esminiai proceso šalių argumentai

58. *Komisijos* manymu, Pirmosios instancijos teismo motyvuose yra teisės klaidų. Pirmiausia ginčijamas sprendimas yra bendro pobūdžio aktas. Priimdama sprendimą dėl neteisėtos daugiasektorinės valstybės pagalbos schemos Komisija nėra įpareigota atsižvelgti į individualias situacijas. Dėl šios priežasties ginčijamame sprendime ji nenustatinėjo, ar valstybės pagalba buvo suteikta būtent ieškovams. Tai bus ištirta tik įgyvendinant ginčijamą sprendimą. Todėl ginčijamas sprendimas nėra konkrečiai susijęs su ieškovais. Šios

33 — Skundžiamo sprendimo 73 punktas.
34 — Skundžiamo sprendimo 74 punktas.
35 — Skundžiamo sprendimo 76–99 punktai.
36 — Skundžiamo sprendimo 76–93 punktai.
37 — Skundžiamo sprendimo 94–99 punktai.
38 — Skundžiamo sprendimo 100–111 punktai.

išvados nekeičia tai, kad ginčijamo sprendimo 5 straipsnyje įtvirtintas nurodymas susigrąžinti valstybės pagalbą.

59. Be to, Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą kai susiejo ieškovo suinteresuotumą pareikšti ieškinį su jo pareiga sugrąžinti suteiktą valstybės pagalbą. Suinteresuotumo pareikšti ieškinį turėjimas turi būti vertinamas ieškinio pareiškimo momentu. Tačiau tuo momentu dar nebuvo aišku, ar ieškovas bus įpareigotas sugrąžinti valstybės pagalbą. Tik iš nacionalinių valdžios institucijų pradėjus vykdyti ginčijamą sprendimą atliktų tyrimų paaiškėjo, kurie faktiniai naudos gavėjai turi būti įpareigoti grąžinti valstybės pagalbą. Tai patvirtina ir aplinkybė, jog įmonė neturi suinteresuotumo pareikšti ieškinį, jei yra akivaizdu, kad ji nebus įpareigota sugrąžinti suteiktą pagalbą.

60. Pirmosios instancijos teismas taip pat neteisingai konstatavo, kad priimant ginčijamą sprendimą aptariamos pagalbos gavėjus buvo lengva nustatyti. Taip būtų tik tuo atveju, jei asmenų skaičius ir tapatybė gali būti nustatyti daugiau ar mažiau tiksliai. Vien galimybės tai išsiaiškinti nepakanka. Komisija turi turėti galimybę bent jau nustatyti asmenis, įpareigotus grąžinti valstybės pagalbą, o šiuo atveju tokios galimybės nebuvo. Ginčijamo sprendimo priėmimo metu ir ieškinio pareiškimo metu ji tokia informacija nedisponavo.

61. Be to, Komisija tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą toje skundžiamo sprendimo dalyje, kurioje konstatavo, kad Komisijos požiūris nėra suderinamas su valstybės pagalbos kontrolės sistema, ir toje dalyje, kurioje jis nurodė, dėl kokių priežasčių nacionalinės valdžios institucijos, vykdydamos nurodymą susigrąžinti valstybės pagalbą, neprivalo tikrinti, ar atskiru atveju buvo suteikta valstybės pagalba.

62. *Italgas* manymu, antrąjį Komisijos apeliacinio skundo pagrindą reikia atmesti. Priešingai nei mano Komisija, Pirmosios instancijos teismas susiejo ieškovo suinteresuotumą pareikšti ieškinį ne su jo pareiga grąžinti suteiktą valstybės pagalbą, o su tuo, kad ginčijamas sprendimas daro tiesioginę įtaką jo teisinei padėčiai. Be to, svarbu yra tik tai, kad aptariamos pagalbos gavėjus būtų galima nustatyti, o ne tai, ar Komisija gali nustatyti šiuos asmenis. Likusioje dalyje Komisija painioja teisę pareikšti ieškinį su suinteresuotumu pareikšti ieškinį. Be to, toks Komisijos požiūris reikštų, kad ieškovų teisė kreiptis su ieškiniais į Sąjungos teismus priklausytų nuo Komisijos valios. Remiantis šiuo požiūriu, Komisija galėtų atimti iš ieškovo teisę kreiptis į teismą, jei savo sprendimus formuluotų abstrakčiai. Be to, nebūtų jokios efektyvios teisminės gynybos galimybių dėl nurodymų, kuriuos Komisija

duoda nacionalinėms valdžios institucijoms vykdant ginčijamą sprendimą.

63. *Italgas* manymu, Komisijos kaltinimai dėl Pirmosios instancijos teismo išvados, kad Komisijos požiūris nesuderinamas su valstybės pagalbos kontrolės sistema, neturi reikšmės, nes tai nėra esminė motyvų dalis. Tai taikytina taip pat kaltinimams dėl Pirmosios instancijos teismo išvados, pagal kurią nacionalinės valdžios institucijos, vykdydamos nurodymą susigrąžinti valstybės pagalbą, neprivalo tikrinti, ar atskiru atveju buvo suteikta valstybės pagalba. Taigi prieštaravimai dėl šių išvadų yra nepagrįsti.

64. *Komitetas* taip pat mano, kad antrąjį apeliacinio skundo pagrindą reikia atmesti [39]. Kitaip nei potencialių naudos gavėjų atveju, faktinių naudos gavėjų atžvilgiu ginčijamas sprendimas nėra bendro pobūdžio aktas, nes jis daro įtaką konkrečių įmonių teisinei padėčiai. Taigi faktiniai naudos gavėjai nustatytini kaip sprendimo susigrąžinti valstybės pagalbą adresatai. Todėl jų teisinė padėtis prilygintina naudos gavėjų, kurių atžvilgiu buvo suteikta individuali valstybės pagalba, teisinei padėčiai.

39 — Tiesa, Komitetas savo rašto pavadinime daro nuorodą į Komisijos prieštaravimus dėl suinteresuotumo pateikti ieškinį. Tačiau pačiame rašte Komitetas išsako nuomonę dėl teisės į ieškinį.

3. Teisinis vertinimas

65. Kadangi Pirmosios instancijos teismas savo motyvus visų pirma grindė Teisingumo Teismo praktika [40], pirmiausia nagrinėsiu Komisijos prieštaravimus dėl šios Pirmosios instancijos teismo motyvų dalies.

66. Šie prieštaravimai yra nepagrįsti. Pirmosios instancijos teismas teisingai nustatė, kad pagal Teisingumo Teismo praktiką faktiniai naudos dėl socialinio draudimo įmokų sumažinimo gavėjai laikytini konkrečiai susijusiais su ginčijamu sprendimu (a). Komisijos argumentai dėl nesutikimo su šia Teismo praktika atmestini (b).

a) Dėl Teisingumo Teismo praktikos

67. Kaip Teisingai pažymėjo Pirmosios instancijos teismas [41], kiti subjektai nei tie, kuriems skiriamas sprendimas, galėtų manyti, jog šis sprendimas yra su jais konkrečiai susijęs, jeigu jis būtų jiems taikomas dėl tam tikrų jiems būdingų savybių arba dėl tam tikros faktinės situacijos, kuri juos išskiria iš kitų asmenų ir todėl juos individualizuoja taip pat

40 — Skundžiamo sprendimo 76–93 punktai.

41 — Skundžiamo sprendimo 74 punktas.

kaip ir sprendimo adresatą (vadinamoji Plaumano formulė) [42].

68. Jei Komisija savo sprendimu pripažįsta, kad nacionalinė daugiasektorinė schema yra su bendrąja rinka nesuderinama valstybės pagalba, tai pagal Plaumano formulę asmenys, kurie yra *tik potencialūs naudos* pagal šią schemą gavėjai, nėra konkrečiai susiję su tokiu sprendimu. Potencialūs pagalbos pagal daugiasektorinę valstybės pagalbos schemą gavėjai priklauso bendrai ir abstrakčiai nustatytai asmenų kategorijai [43].

69. Tačiau tiek, kiek Komisija tokiu sprendimu nurodo, kad valstybė narė privalo susigrąžinti pagal nacionalinę schemą suteiktą valstybės pagalbą, *faktiniai naudos pagal šią schemą gavėjai* pagal Plaumano formulę yra konkrečiai susiję su sprendimu. Kaip teisingai nustatė Pirmosios instancijos teismas [44], faktiniai naudos gavėjai sprendimo priėmimo momentu priklauso uždarai grupei, kurios nariai lengvai nustatomi. Ginčijamas sprendimas taip pat sukelia jiems teisinių pasekmių. Konkrečiai kalbant, jie turi baimintis, kad nacionalinės institucijos pareikalaus grąžinti pagal schemą suteiktą pagalbą [45].

b) Dėl Komisijos prieštaravimų

70. Komisijos prieštravimai dėl šios Teisingumo Teismo praktikos, kuri po sprendimų *Italija ir Sardegna Lines prieš Komisiją* [46] ir *Italija prieš Komisiją* [47] gali būti laikoma nusistovėjusia, ar atitinkamai dėl šios praktikos taikymo nagrinėjamu atveju neįtikina.

i) Dėl sąsajos su nurodymu susigrąžinti valstybės pagalbą

71. Pirmasis Komisijos prieštaravimas, kad Pirmosios instancijos teismas susiejo faktinio naudos gavėjo suinteresuotumą pareikšti

42 — 1963 m. liepos 15 d. Sprendimo *Plaumann prieš Komisiją* (25/62, Rink. p. 213) 238punktas, 1998 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Greenpeace Council ir kt. prieš Komisiją* (C-321/95 P, Rink. p. I-1651) 7 ir 28 punktai; 2000 m. spalio 19 d. Sprendimo *Italien ir Sardegna Lines prieš Komisiją* (C-15/98 ir C-105/99, Rink. p. I-8855) 32 punktas; 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją* (C-298/00 P, Rink. p. I-4087) 36 punktas; 2010 m. liepos 8 d. Sprendimo *Afton Chemical Limited prieš Secretary of State for Transport* (C-343/09, Rink. p. I-7027) 21 punktas.

43 — 1993 m. gruodžio 7 d. Sprendimo *Federmineraria ir kt. prieš Komisiją* (C-6/92, Rink. p. I-6357) 14 ir paskesni punktai; 2000 m. spalio 19 d. Sprendimo *Italien ir Sardegna Lines prieš Komisiją* (minėtas šios išvados 42 išnašoje) 33 punktas; Sprendimo *Italija prieš Komisiją* (minėtas šios išvados 42 išnašoje) 37 punktas.

44 — Skundžiamo sprendimo 84 punktas.

45 — Sprendimo *Italija ir Sardegna Lines prieš Komisiją* (minėtas šios išvados 42 išnašoje) 34 ir paskesni punktai; Sprendimo *Italija prieš Komisiją* (minėtas šios išvados 42 išnašoje 38 punktas.

46 — Minėta šios išvados 42 išnašoje.

47 — Minėta šios išvados 42 išnašoje.

ieškinį su jo pareiga grąžinti pagalbą, nors šios pareigos dar nebuvo sprendimo priėmimo ar atitinkamai ieškinio pareiškimo metu, yra klaidingas.

72. Priešingai nei mano Komisija, faktiniai naudos gavėjai yra suinteresuoti pareikšti ieškinį ne tik tada, kai nacionalinės valdžios institucijos pareikalauja, kad jie grąžintų suteiktą pagalbą. Atvirkščiai, vien dėl Komisijos nurodymo susigrąžinti suteiktą pagalbą visi asmenys, kurie buvo faktiniai naudos gavėjai pagal socialinio draudimo įmokų mažinimo schemą, turi konkretų suinteresuotumą, nebent Komisija ginčijamame sprendime jų atžvilgiu arba grupės tam tikrų konkrečių atvejų, tarp kurių patenka ir jie, atžvilgiu būtų nustačiusi, kad socialinio draudimo įmokų sumažinimas yra suderinamas su EB 87 straipsniu. Toks sprendimas daro įtaką faktinių naudos gavėjų teisinei padėčiai, neatsižvelgiant į tai, kaip toks sprendimas yra suprantamas.

73. Jei ginčijamo sprendimo 5 straipsnis, skaitomas kartu su 1 straipsnio 2 dalimi ir 2 straipsniu, yra suprantamas taip, kad Italijos Respublikai nurodoma susigrąžinti visą sumą, kuria buvo sumažintos socialinio draudimo įmokos, ir kuri pagal 1 straipsnio 1 dalį, 3 ir 4 straipsnius arba atitinkamai remiantis ginčijamo sprendimo motyvais nebuvo aiškiai pripažinta suderinama su EB 87 straipsniu, tuomet yra akivaizdu, kad ginčijamu sprendimu daroma tiesioginė įtaka ieškovo teisinei padėčiai. Laikantis tokio požiūrio, tik laiko klausimas, kada nacionalinės valdžios institucijos nurodys jam grąžinti suteiktą valstybės pagalbą.

74. Komisija, priešingai, ginčijamo sprendimo 5 straipsnį, skaitomą kartu su 1 straipsnio 2 dalimi ir 2 straipsniu, supranta taip, kad nurodoma susigrąžinti tik tą sumos, kuria buvo sumažintos socialinio draudimo įmokos, dalį, kuri net ir vertinama atskirai yra laikytina valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme. Tai nacionalinės valdžios institucijos patikrins tik pradėjusios vykdyti šį sprendimą. Tačiau net remiantis šiuo požiūriu ginčijamas sprendimas daro konkrečią įtaką faktiniams naudos gavėjams.

75. Pirmiausia nacionalinės valdžios institucijos, vykdydamos ginčijamą sprendimą, turi remtis jame Komisijos nustatytomis išvadomis. Net jei Komisija atkreipė dėmesį, kad ji netikrino, ar socialinio draudimo įmokų sumažinimas konkrečiu atveju iškreipia konkurenciją arba daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai, kitų EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygų atžvilgiu ji padarė išvadą, kuri saisto nacionalines valdžios institucijas, nagrinėjančias konkrečius atvejus. Pavyzdžiui, Komisija ginčijamo sprendimo 52–56 konstatuojamosiose dalyse konstatavo, kad socialinio draudimo įmokų sumažinimas yra nauda EB 87 straipsnio1 dalies prasme, net jei Italijos įstatymų leidėjas taip norėjo kompensuoti nepalankią konkurencinę situaciją. Taigi ginčijamame sprendime įtvirtinta Komisijos išvada, saistanti nacionalines valdžios institucijas, kai jos vykdo nurodymą susigrąžinti valstybės pagalbą. Todėl jis daro tiesioginę įtaką faktinių naudos gavėjų teisinei padėčiai.

76. Prielaidą, kad tokiu atveju yra konkretus ryšys, patvirtina ir veiksmingos teisminės

gynybos principas. Ji nebūtų užtikrinta, jei įmonei, kuri norėtų užginčyti tokią ginčijamame sprendime įtvirtintą išvadą, būtų nurodyta kreiptis į nacionalinius teismus. Nacionaliniai teismai, kaip ir nacionalinės institucijos, taip pat yra susaistyti tokios Komisijos išvados, todėl jie negalėtų padaryti nieko kito, kaip tik pateikti šiuos klausimus Teisingumo Teismui [48].

77. Galiausiai, mano manymu, faktinių naudos gavėjų padėties negali pabloginti tai, kad Komisija nepatikslino ginčijamo sprendimo motyvų dėl tam tikrų EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygų, todėl faktiniam naudos gavėjui nėra aišku, ar jo atžvilgiu bus priimtas sprendimas susigrąžinti suteiktą valstybės pagalbą.

78. Todėl ginčijamas sprendimas, neatsižvelgiant į tai, kaip jis suprantamas, konkrečiai susijęs su faktiniais naudos gavėjais.

ii) Dėl pakankamo apibrėžtumo

79. Kitas Komisijos prieštaravimas, kad nėra lengva nustatyti faktinius naudos pagal socialinio draudimo įmokų sumažinimo schemą gavėjus, taip pat yra atmestinas. Kitaip nei mano Komisija, nėra svarbu, kad Komisijai jie būtų žinomi sprendimo priėmimo ar ieškinio pareiškimo momentu. Pagal Plaumano formulę svarbiausia, kad faktinius naudos gavėjus būtų galima išskirti iš kitų asmenų [49]. Taigi Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 81 ir 84 punktuose teisingai rėmėsi tuo, kad faktiniai naudos gavėjai yra asmenys, kuriuos galima išskirti iš kitų asmenų ir kurie dėl šios priežasties yra lengvai identifikuojami. Dėl to, kad Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 91 punkte papildomai atkreipė dėmesį, jog Komisija žinojo tikslų naudos gavėjų skaičių, pasakytina, kad tai yra tik nuoroda, kuri nekelia abejonių dėl Pirmosios instancijos teismo motyvų skundžiamo sprendimo 81 ir 84 punktuose teisingumo.

iii) Dėl suinteresuotumo pareikšti ieškinį išnykimo

80. Neįtikina ir Komisijos nuoroda, kad faktinio naudos gavėjo ieškinys gali tapti nepriimtinas dėl papildomų nacionalinių valdžios institucijų tyrimų, kuriuos jos atlieka įgyvendindamos Komisijos priemonę. Atsižvelgiant

48 — Šia prasme taip pat D. Grespan „EU Competition Law“, Volume IV, State Aid, Book One, Claeys & Casteels 2008, 3366.

49 — 2009 m. rugsėjo 17 d. Sprendimo *Komisija prieš Koninklijke Friesland Campina* (C-519/07 P, Rink. p. I-8495) 59 punktas.

į tai darytinas skirtumas tarp, pirma, teisės pareikšti ieškinį, ir, antra, suinteresuotumo jį pareikšti.

iv) Dėl nepageidaujamų padarinių

83. Be to, Komisija prieštarauja, kad pripažinus, jog faktiniai naudos gavėjai yra konkrečiai susiję, jiems kiltų nepageidaujamų padarinių. Tuomet tokį Komisijos sprendimą susigrąžinti valstybės pagalbą jie galėtų užginčyti tik paduodami ieškinį pagal EB 230 straipsnį; neliktų galimybės patikrinti tokio sprendimo teisėtumo naudojantis prejudicinio sprendimo procedūra pagal EB 234 straipsnio 1 dalies b punktą.

81. Fizinio ar juridinio asmens konkreti sąsaja, kuri yra jų teisės pareikšti ieškinį sąlyga pagal EB 230 straipsnio 4 dalį, iš esmės priklauso nuo ginčijamo sprendimo. Kaip jau buvo minėta, dėl Komisijos nurodymo susigrąžinti suteiktą pagalbą visi asmenys, kurie buvo faktiniai naudos gavėjai pagal socialinio draudimo įmokų mažinimo schemą, yra konkrečiai susiję, išskyrus asmenis, kurių atžvilgiu Komisija būtų nustačiusi, kad socialinio draudimo įmokų sumažinimas yra suderinamas su EB 87 straipsniu. Todėl jau priimant ginčijamą sprendimą, taigi ir pareiškiant ieškinį, buvo aišku, kas yra su juo konkrečiai susijęs.

84. Šis prieštaravimas taip pat neįtikina. Kaip Pirmosios instancijos teismas pagrįstai konstatavo skundžiamo sprendimo 90 punkte, iš Teisingumo Teismo praktikos [50] negalima daryti išvados, kad visi teisę pareikšti ieškinį dėl Komisijos sprendimo pagal EB 230 straipsnio 4 dalį turintys fiziniai ar juridiniai asmenys tokio sprendimo teisėtumą galėtų ginčyti tik pareikšdami ieškinį dėl panaikinimo ir kad jiems būtų užkirstas kelias kelti klausimą dėl tokio sprendimo teisėtumo naudojantis prejudicinio sprendimo procedūra.

82. Jei priėmus ginčijamą spendimą paaiškėja, kad iš su juo konkrečiai susijusio asmens nereikalaujama sugrąžinti valstybės pagalbos, tai neturi įtakos konkrečiai jo sąsajai. Kaip teisingai nurodė Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 88 punkte, toks asmuo gali neturėti suinteresuotumo pareikšti ieškinį, nes tokiu atveju jis nebeturėtų intereso panaikinti ginčijamą sprendimą.

85. Tiek, kiek Komisija daro nuorodą į Sprendimą *Textilwerke Deggendorf*, atkreiptinas

50 — 1994 m. kovo 9 d. Sprendimo *Textilwerke Deggendorf* (C-188/92, Rink. p. I-833) 10–26 punktai; 1996 m. gruodžio 12 d. Sprendimo *Accrington Beef ir kt.* (C-241/95, Rink. p. I-6699) 15 ir 16 punktai bei 1997 m. lapkričio 11 d. Sprendimo *Eurotunnel ir kt.* (C-408/95, Rink. p. I-6315) 28 punktas.

dėmesys, kad šioje byloje buvo susiklosčiusios specifinės aplinkybės, pateisinančios prašymo priimti prejudicinį sprendimą nepriimtinumą. Pirma, aptariamu atveju pagalbos gavėjas buvo aiškiai minimas Komisijos sprendime, nors ir nenurodant vardo (pavadinimo), tačiau taip, kad dėl jo tapatybės nekilo jokių abejonių [51]. Antra, nacionalinės valdžios institucijos informavo įmonę apie Komisijos sprendimą ir atkreipė dėmesį į galimybę apskųsti šį sprendimą Teisingumo Teisme [52].

86. Nagrinėjamas atvejis yra kitoks. Pirma, ieškovai ginčijamame sprendime nebuvo įvardyti. Antra, sprendimo priėmimo metu nebuvo aišku, iš kurių faktinių naudos gavėjų nacionalinės valdžios institucijos turės susigrąžinti sumą, kuria buvo sumažintos socialinio draudimo įmokos. Mano manymu, tokiu atveju faktinis naudos gavėjas negali atsidurti tokioje nepalankioje padėtyje, kad jis, net turėdamas teisę pareikšti ieškinį EB 230 straipsnio 4 dalies prasme, negalėtų tiesiogiai pareikšti ieškinio dėl ginčijamo sprendimo ir pirmiausia turėtų laukti, kol nacionalinės valdžios institucijos imtųsi priemonių.

87. Man atrodo, kad taip reikėtų aiškinti ir Sprendimą *Atzeni* [53]. Priešingai nei mano Komisija, Teisingumo Teismui šiame sprendime nekilo abejonių dėl sprendimuose *Italija ir Sardegna Lines* [54] bei *Italija prieš Komisiją* [55] įtvirtintos teismo praktikos dėl faktinių naudos gavėjų konkrečios sąsajos. Šiame sprendime jis tik pažymėjo, kad tokiu atveju, kai asmeniui negalima pareikšti priekaišto nepasinaudojus akivaizdžia galimybe pareikšti ieškinį dėl Komisijos sprendimo, prašymas dėl prejudicinio sprendimo priėmimo, kuriame Teisingumo Teismo būtų prašoma išreikšti nuomonę dėl ginčijamo sprendimo teisėtumo, būtų priimtinas [56]. Todėl Komisijos prieštaravimą reikia atmesti.

v) Dėl rezultatų prieštaringumo

88. Galiausiai manęs neįtikina Komisijos prieštaravimas, jog pripažinimas, kad faktiniai naudos gavėjai yra konkrečiai susiję, reikštų prieštaringus rezultatus, nes tokiu atveju įmonė atsidurtų palankesnėje padėtyje tik todėl, kad valstybė narė nesilaikė pareigos informuoti. Tačiau į tai, kad valstybė narė neturėtų gauti naudos dėl savo pareigos informuoti nesilaikymo, galima iš esmės atsižvelgti, kalbant apie Komisijos tyrimo

51 — Taip pat žr. generalinio advokato F.G. Jacobs 1993 m. rugsėjo 15 d. išvados byloje *Textilwerke Deggendorf* (minėta 50 išnašoje) 3 punktą.

52 — Ten pat.

53 — 2006 m. vasario 23 d. Sprendimo *Atzeni ir kt.* (C-346/03 ir C-529/03, Rink. p. I-1875) 30–34 punktai.

54 — Minėta šios išvados 42 punkte.

55 — Minėta šios išvados 42 punkte.

56 — Šia prasme taip pat D. Grespan „EU Competition Law“, State Aid, Book One, Claeys & Casteels 2008, 3 369.

kriterijus neteisėtos daugiasektorinės valstybės pagalbos schemos atžvilgiu [57]. Tačiau manau, kad nebūtų tinkama be jokių apribojimų atsižvelgti į tai, vertinant fizinių ir juridinių asmenų teisę pareikšti ieškinį ir ypač kriterijus dėl jų konkrečios sąsajos nustatymo, kurie pagal nusistovėjusią teismo praktiką turi atitikti kriterijus pagal Plaumano formulę.

c) Išvada

89. Apibendrinant pirmiausia reikia konstatuoti, kad Pirmosios instancijos teismas pagrįstai vadovavosi Teisingumo Teismo praktika. Todėl Pirmosios instancijos teismo išvada, kad ginčijamas sprendimas yra konkrečiai susijęs su ieškovais bylose T-254/00, T-270/00 ir T-277/00, kaip faktiniais naudos dėl socialinio draudimo įmokų sumažinimo gavėjais, yra pakankamai pagrįsta Teismui darant nuorodas į Teisingumo Teismo praktiką.

90. Todėl kiti Komisijos prieštaravimai neturi reikšmės [58]. Nei skundžiamo sprendimo dalis, kurioje Pirmosios instancijos teismas nurodė, dėl kokių priežasčių Komisijos požiūris yra nesuderinamas su valstybės pagalbos kontrolės sistema, nei dalis, kurioje Pirmosios instancijos teismas nurodė, kodėl nacionalinės valdžios institucijos, įgyvendindamos ginčijamą sprendimą, neturi kiekvienu atskiru atveju tikrinti EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygų buvimo, nėra būtinos patvirtinti Pirmosios instancijos teismo išvadą, kad ieškovai yra konkrečiai susiję su ginčijamu sprendimu. Todėl dėl teisės klaidos šiose sprendimo dalyse negalėtų kilti abejonių dėl šios Pirmosios instancijos teismo išvados.

91. Taigi visą antrąjį Komisijos apeliacinio skundo pagrindą reikia atmesti.

C — Dėl Komiteto teisės pareikšti ieškinį

1. Skundžiamo sprendimo motyvai

92. Trečiajame apeliacinio skundo pagrinde Komisija ginčija Pirmosios instancijos teismo išvadą skundžiamo sprendimo 114 ir paskesniuose punktuose, pagal kurią Komitetas,

57 — Atsižvelgiant į tai atkreiptinas dėmesys į argumentus, nurodytus šios išvados 150 punkte, ir į 82 išnašoje nurodytą teismų praktiką.

58 — 2001 m. liepos 12 d. Sprendimo *Komisija ir Prancūzija prieš TF1* (C-302/99 P ir C-08/99 P, Rink. p. I-5603) 26 ir 27 punktai ir 2007 m. balandžio 17 d. Sprendimo *HABM prieš Celltech* (C-273/05 P, Rinkl. p. I-2883) 56 ir paskesni punktai.

kaip institucija, jungianti įmonių profesines asociacijas, turi teisę pareikšti ieškinį. Pirmosios instancijos teismas pirmiausia atkreipė dėmesį, kad jeigu įmonė ieškovė *Coopservice* turi teisę pareikšti ieškinį, tai Komiteto teisės pareikšti ieškinį byloje T-277/00 nagrinėti nereikia. Taip pat, Komitetas, kaip institucija, jungianti Venecijoje ar Kjodžoje įsteigtų įmonių profesines asociacijas, yra tiesiogiai ir konkrečiai susijęs su ginčijamu sprendimu. Jis veikia vietoje savo narių, kurie patys galėtų pareikšti priimtinumo sąlygas atitinkantį ieškinį.

2. Esminiai proceso šalių argumentai

93. *Komisijos* manymu, Pirmosios instancijos teismas turėjo įvertinti Komiteto ieškinio priimtinumą. Taip pat, teismų praktika dėl profesinių asociacijų teisės pareikšti ieškinį negali būti pritaikyta organizacijai, jungiančiai įvairias profesines asociacijas. Be to, nėra įrodymų, kad profesinių asociacijų nariai būtų jas įgalioję ginti jų interesus Pirmosios instancijos teisme ir kad profesinės asociacijos savo ruožtu būtų įgaliojusios tai daryti Komitetą.

94. Komitetas prašo šį apeliacinio skundo pagrindą atmesti. Pagal jo įstatus jo funkcija yra suvienyti priemones dėl socialinio draudimo įmokų sumažinimo draudimo. Tokia priemonė yra ir ieškinių pareiškimas. Be to, jis aktyviai dalyvavo formalioje tyrimo procedūroje.

3. Teisinis vertinimas

95. Pirmiausia konstatuotina, kad Pirmosios instancijos teismas dėl minėtų priežasčių [59] negalėjo netikrinti Komiteto teisės pareikšti ieškinį byloje T-277/00 net ir tuo atveju, jei kito ieškovo *Coopservice* ieškinys toje pačioje byloje buvo priimtinas.

96. Tačiau negalima pritarti Komisijos prieštaravimams dėl papildomos Pirmosios instancijos teismo išvados, kad Komitetas turėjo teisę pareikšti ieškinį.

97. Pagal nusistovėjusią teismų praktiką profesinė asociacija, kuri gina konkrečius kai kurių jos narių interesus ir tuo pačiu metu siekia apginti viso sektoriaus interesus, turi teisę pareikšti ieškinį, jei tokią teisę turėtų konkretūs jos nariai [60]. Komisijos abejonė dėl galimybės

59 — Žr. šios išvados 49 punktą.

60 — 1995 m. liepos 6 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *AITEC ir kt. prieš Komisiją* (T-447/93 iki T-449/93, Rink. p. II-1971) 60 punktas.

taikyti šią teismų praktiką organizacijos, vienijančios profesines asociacijas, atžvilgiu, yra atmestina. Šios teismų praktikos loginis pagrindimas yra tai, kad galimi atskirų ieškovų ieškiniai gali būti sujungiami pareiškiant vieną profesinės asociacijos ieškinį. Kalbant apie organizaciją, kuri vienija profesines asociacijas, pažymėtina, kad šis ieškinių sujungimo efektas dar stipresnis nei kalbant apie profesinę asociaciją. Šiai išvadai taip pat neprieštarauja tai, jog Komitetas byloje T-277/00 veikė kaip bendraieškovis, nes negali būti atmesta, kad Komiteto, kaip bendraieškovio, veiksmais taip pat yra siekiama viso sektoriaus interesų apsaugos.

98. Tiek, kiek Komisija toliau kaltina, kad toks „pakopinis“ Komiteto įgaliojimas nebuvo pakankamai įrodytas, šis kaltinimas yra priimtinas. Konkrečiai kalbant, Komisija prieštarauja ne dėl Pirmosios instancijos teismo atlikto faktų vertinimo, o dėl to, kad Pirmosios instancijos teismas neturėjo pakankamai faktinių duomenų tam, kad galėtų daryti išvadą, jog Komitetas tokį įgaliojimą turėjo. Toks kaltinimas apeliacinėje instancijoje yra priimtinas [61].

99. Komisijos kaltinimo negalima atmesti vien darant nuorodą į tai, kad Pirmosios instancijos teismo motyvai buvo pakankamai išsamūs, nes Pirmosios instancijos teismo sprendime neprivaloma detaliai motyvuoti kiekvieno atskiro punkto. Iš tiesų tai reikštų, kad Pirmosios instancijos teismas faktiškai patikrino „pakopinį“ Komiteto įgaliojimą ir tiesiog pateikė trumpus motyvus. Tačiau Komitetas pats nurodė, kad jis nepateikė Pirmosios instancijos teismui savo įstatų, kuriuose numatyti jo įgaliojimai.

100. Tačiau nagrinėjamu atveju man atrodo, kad Komiteto teisė pareikšti ieškinį negali būti kildinama vien iš to, kad jis atstovauja profesinių asociacijų interesams. Pagal minėtą teismų praktiką man labiau atrodo, jog turėtų pakakti to, jei Komitetas veiktų bent kai kurių teisę pareikšti ieškinį turinčių įmonių interesais ir kartu bandytų apsaugoti viso sektoriaus interesus. Nagrinėjamu atveju vien iš to, kad Komitetas pareiškė ieškinį kartu su tokia teisę pareikšti ieškinį turinčia įmone, kaip antai *Coopservice*, galima daryti išvadą, kad Komitetas veikė mažų mažiausiai turėdamas šių įmonių sutikimą. Be to, atkreiptinas dėmesys, kad Komitetas aktyviai dalyvavo formalioje tyrimo procedūroje.

101. Todėl siūlau atmesti trečiąjį Komisijos apeliacinio skundo pagrindą iš dalies pakeičiant skundžiamo sprendimo motyvus.

61 — 2002 m. spalio 15 d. Sprendimo *Limburgse Vinyl Maatschappij ir kt. prieš Komisiją* (C-238/99 P, C-244/99 P, C-245/99 P, C-247/99 P, C-250/99 P iki C-252/99 P ir C-254/99 P, Rink. p. I-8375) 392–405 punktai.

D — *Dėl suinteresuotumo pateikti ieškinį*

102. Ketvirtajame apeliacinio skundo pagrinde *Komisija* kaltina Pirmosios instancijos teismą, kad nepakankamai patikrino ieškovų suinteresuotumą pareikšti ieškinį. Pareiškiant ieškinį tokio suinteresuotumo nebuvo, nes tuo momentu nebuvo aišku, ar ieškovai bus įpareigoti grąžinti sumą, kuria buvo sumažintos socialinio draudimo įmokos. *Italgas* manymu, šis kaltinimas atmestinas. Pirmosios instancijos teismas pagrįstai nurodė, kad suinteresuotumas kyla tiesiogiai iš ginčijamo sprendimo.

103. Ketvirtasis Komisijos apeliacinio skundo pagrindas yra nepagrįstas. Kaip teisingai nurodė Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 88 punkte, ieškovai turėjo suinteresuotumą pareikšti ieškinį, nes panaikinus ginčijamą sprendimą būtų pagerinta jų teisinė padėtis. Ginčijamas sprendimas pats savaime daro tiesioginę neigiamą įtaką faktiniams naudos dėl socialinio draudimo įmokų sumažinimo gavėjams [62]. Nagrinėjamu atveju tai pagrindžia ne tik teisę pareikšti ieškinį, bet ir faktinių naudos gavėjų suinteresuotumą. Tačiau šis vėliau gali išnykti, jei būtų pakankamai patikimai nustatyta, jog nacionalinės valdžios institucijos nereikalaus, kad faktinis naudos gavėjas grąžintų sumą, kuria buvo sumažintos socialinio draudimo įmokos [63].

62 — Žr. šios išvados 72–78 punktus.

63 — Žr. šios išvados 80 ir paskesnius punktus.

E — *Išvada*

104. Pirmasis Komisijos apeliacinio skundo pagrindas yra pagrįstas tiek, kiek Pirmosios instancijos teismas netikrino, kokią ieškinio pagrindų, kuriais Komitetas remiasi byloje T-277/00, dalį jis jau buvo pateikęs ankstesnėje byloje T-231/00, ir kad Pirmosios instancijos teismas Komiteto ieškinio byloje T-277/00 neatmetė kaip nepriimtino dėl *lis pendens* tiek, kiek jis pagrįstas identiškais ieškinio pagrindais. Likusią Komisijos priešpriešinio apeliacinio skundo dalį reikia atmesti.

VI — Dėl *Italgas*, *Hotel Cipriani* ir Komiteto apeliacinių skundų

105. Skundžiamu sprendimu Pirmosios instancijos teismas atmetė skundus bylose T-254/00, T-270/00 ir T-277/00 kaip nepagrįstus. *Hotel Cipriani*, *Italgas* ir Komitetas, kurie buvo ieškovai šiose bylose, savo apeliaciniuose skunduose iš esmės tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidų, nes taikė EB 87 straipsnio 1 dalį, EB 86 straipsnio 2 dalį, EB 87 straipsnio 3 dalies c ir d punktus bei Reglamento Nr. 659/1999 14 ir 15 straipsnius. Be to, Pirmosios instancijos teismas pažeidė draudimą diskriminuoti ir nepagrįstai konstatavo, kad ginčijamas sprendimas yra pakankamai

pagrįstas. Analogiškus *Hotel Cipriani, Italgas* ir Komiteto (toliau – apeliantai) apeliacinių skundų pagrindus toliau nagrinėsiu kartu [64].

A — *Dėl kompensacinio socialinio draudimo įmokų sumažinimo pobūdžio*

1. Skundžiamo sprendimo motyvai

106. Pirmiausia apeliantai ginčija Pirmosios instancijos teismo išvadą, kad socialinio draudimo įmokų sumažinimas vertintinas kaip pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme. Ginčijamame sprendime Komisija konstatavo, kad kompensacinis socialinio draudimo įmokų sumažinimo pobūdis neišnyksta todėl, kad socialinio draudimo įmokų sumažinimu siekiama iš dalies kompensuoti nepalankius struktūrinius aspektus, susijusius su papildomomis išlaidomis, kurias patiria Venecijoje ir Kjodžoje veikiančios įmonės. Šią Komisijos išvadą Pirmosios instancijos teismas patvirtino skundžiamo sprendimo 179–198 punktuose.

107. Juose Pirmosios instancijos teismas pirmiausia rėmėsi Teisingumo Teismo praktika ir tuo, kad konkurencijos taisyklėmis siekiama užtikrinti ne tobulą, bet realią ir veiksmingą konkurenciją [65]. Tiesa, Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad tam tikromis specifinėmis situacijomis įmonei suteiktas pranašumas negali būti kvalifikuojamas kaip pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, jeigu juo siekiama tik ištaisyti nepalankią konkurencinę situaciją. Tačiau tokios specifinės situacijos nėra nagrinėjamu atveju, kai socialinio draudimo įmokų sumažinimu siekiama iš dalies kompensuoti nepalankius struktūrinius aspektus, susijusius su papildomomis išlaidomis, kurių patiria įmonės dėl to, kad jos įsteigtos tam tikrose teritorijose [66].

108. Be to, Pirmosios instancijos teismas papildomai pasirėmė tuo, kad nėra tiesioginio ryšio tarp socialinio draudimo įmokų sumažinimo tvarkos ir tikslo kompensuoti papildomas Venecijos ir Kjodžos teritorijose patiriamas išlaidas [67]. Be to, Italijos vyriausybė pateikė tik duomenis apie tai, kokios yra Venecijoje ar Kjodžoje veikiančios įmonės patirtos išlaidos palyginti su žemyne veikiančios įmonės patiriamomis išlaidomis, ir nepateikė duomenų, kokios yra Venecijoje ar Kjodžoje veikiančios įmonės patirtos išlaidos, palyginti su vidutinėmis Bendrijos įmonės išlaidomis [68].

64 — Komiteto apeliacinis skundas nagrinėjamas tam atvejui, jei Teisingumo Teismas nepritartų šioje išvadoje išdėstytam požiūriui dėl dalies Komiteto ieškinio nepriimtinumo. *Coopservice* nurodyti tariami EB 87 straipsnio 2 dalies b punkto ir 3 dalies b punkto pažeidimai nenagrinėjami, nes *Coopservice* laiku nepateikė apeliacinio skundo ir nė vienas iš apeliantų šiais pažeidimais nesirėmė.

65 — Skundžiamo sprendimo 182–184 punktai.

66 — Skundžiamo sprendimo 185–188 punktai.

67 — Skundžiamo sprendimo 189–191 punktai.

68 — Skundžiamo sprendimo 191–194 punktai.

2. Esminiai proceso šalių argumentai

109. *Apeliantai* pirmiausia ginčija Pirmosios instancijos teismo motyvus, kad kompensacinis socialinio draudimo įmokų sumažinimo pobūdis neišnyksta todėl, jog socialinio draudimo įmokų sumažinimu siekiama iš dalies kompensuoti nepalankius struktūrinius aspektus, susijusius su papildomomis išlaidomis, kurių patiria Venecijoje ir Kjodžoje veikiančios įmonės. Atsižvelgiant į tai Komitetas ir Italijos vyriausybė kaltina, kad Pirmosios instancijos teismas nepakankamai atsižvelgė į kompensacinį socialinio draudimo įmokų sumažinimo pobūdį. Pranašumas, kuriuo siekiama tik ištaisyti nepalankią konkurencinę situaciją, nėra valstybės pagalba. Nacionaline schema tik siekta išlaikyti Venecijoje ir Kjodžoje veikiančių įmonių konkurencingumą. Būtų prieštaringa valstybės pagalbos draudimą taikyti taip, kad įmonė būtų pašalinta iš rinkos ir būtų panaikinta konkurencija. *Hotel Cipriani* ir *Coopservice* nurodo, kad Pirmosios instancijos teismas nepakankamai atsižvelgė į nacionalinio įstatymų leidėjo tikslus išsaugoti istorinį Venecijos centrą ir skatinti užimtumą. Italijos įstatymų leidėjas atliko kokybinius ir kiekybinius didesnių sunkumų, kurių patiria Venecijoje ir Kjodžoje veikiančios įmonės, tyrimus. Komisija ir Pirmosios instancijos teismas neturėjo galimybės detaliai išanalizuoti šių tyrimų. Be to, negalima daryti nuorodos į tai, kad didesnės išlaidos gali būti kompensuojamos padidinus viešbučių kainas. Pirma, ne visos įmonės naudos gavėjos vykdo su turizmu susijusią veiklą. Antra, dėl konkurencijos kainos turėtų ne didėti, o mažėti.

110. Italgas kaltina, kad motyvacija yra klaidinga. Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad tam tikromis specifinėmis situacijomis kompensacija už nepalankius aspektus negali būti kvalifikuojama kaip pagalba, tačiau įtikinamai nepagrindė, dėl kokių priežasčių nagrinėjamu atveju tokios specifinės situacijos nėra.

111. Be to, Italijos vyriausybė, pasitelkdama Italijos valdžios institucijų palyginimą su privačia įmone, o socialinio draudimo įmokas su draudimo premijomis, tvirtina, kad privati įmonė tokiu atveju, kaip nagrinėjamasis draudimo premijas būtų sumažinusi.

112. Be to, *apeliantai* taip pat ginčija papildomus Pirmosios instancijos teismo argumentus, kad nėra tiesioginio ryšio tarp socialinio draudimo įmokų sumažinimo tvarkos ir tikslo kompensuoti papildomas Venecijos ir Kjodžos teritorijose patiriamas išlaidas [69], bei papildomus argumentus, pagal kuriuos Italijos valdžios institucijos nepateikė duomenų,

69 — Skundžiamo sprendimo 189–191 punktai.

kokios yra Venecijoje ar Kjodžoje veikiančios įmonės patirtos išlaidos, palyginti su vidutinėmis Bendrijos įmonės išlaidomis [70].

113. *Komisijos* manymu, šiuos prieštaravimus reikia atmesti. Pirmosios instancijos teismas galiausiai padarė pagrįstą išvadą, kad siekis kompensuoti nepalankius struktūrinius aspektus nepanaikina to, kad socialinio draudimo įmokų sumažinimas yra pagalbos, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį, pobūdžio. Tačiau Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidų motyvuose, todėl jie yra keistini. Iš tiesų nėra jokios specifinės situacijos, kurioje pagalbos pobūdis išnyktų dėl tikslo kompensuoti nepalankius tam tikro sektoriaus ar regiono struktūrinius aspektus. Todėl Pirmosios instancijos teismo motyvai turi būti pakeisti. Be to, taip pat atmestini ir apeliantų kaltinimai dėl subsidiariai pateiktų Pirmosios instancijos teismo motyvų.

3. Teisinis vertinimas

114. Pirmiausia reikia išnagrinėti, ar Pirmosios instancijos teismas nepagrįstai rėmėsi tuo, kad socialinio draudimo įmokų sumažinimas yra pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, net jei Italijos įstatymų leidėjas tuo siekė tik kompensuoti nepalankią Venecijos ir Kjodžos teritorijose veikiančių įmonių konkurencinę situaciją.

a) Dėl pagalbos sąvokos aiškinimo

115. Apeliantų kaltinimus, kad Pirmosios instancijos teismas neteisingai išaiškino pagalbos sąvoką, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį, reikia atmesti.

116. Konkrečiai kalbant, Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 182 punkte pasirėmė nusistovėjusia teismo praktika, pagal kurią aplinkybė, kai valstybė narė siekia kompensuoti tam tikrame ūkio sektoriuje ar regione veikiančių įmonių nepalankias konkurencijos sąlygas, nepanaikina šių priemonių pagalbos pobūdžio [71].

117. Vertinant, ar tam tikra priemonė yra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, iš esmės atsižvelgiama ne į tai, ko ja siekiama, bet į jos poveikį. Į tikslus, kurių siekiama tam tikra priemone, atsižvelgiama tik tikrinant, ar valstybės pagalba yra suderinama

70 — Skundžiamo sprendimo 191–194 punktai.

71 — 1969 m. gruodžio 10 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* (6/69 ir 11/69, Rink. p. 523) 20 ir 21 punktai; 1999 m. gegužės 19 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją* (C-6/97, Rink. p. I-2981) 21 punktas ir Sprendimo *Italija prieš Komisiją* (minėtas šios išvados 42 išnašoje) 61 punktas.

su bendrąja rinka [72]. Tačiau, kaip pažymėjo Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 185–187 punktuose, teismų praktikoje šio principo ne visuomet laikomasi. Tačiau nagrinėjamu atveju nėra būtina išsami ypatingų atvejų, kuriais teismo praktika nukrypo nuo šio principo, analizė. Komisija pagrįstai atkreipia dėmesį, kad siekis kompensuoti nepalankius tam tikro sektoriaus ar regiono struktūrinius aspektus nepateisina nukrypimo nuo šio principo.

118. Tai pavirtina EB 87 straipsnio struktūra. Pagal EB 87 straipsnio 3 dalies a–d punktus į tokį tikslą tam tikromis aplinkybėmis galima atsižvelgti vertinant, ar valstybės pagalba yra suderinama su bendrąja rinka. Taigi šios normos struktūra prieštarauja tam, kad į tokį tikslą būtų atsižvelgiama toje stadijoje, kai dar tik tikrinama, ar yra EB 87 straipsnio 1 dalyje apibrėžtos valstybės pagalbos sąlygos.

119. Be to, atsižvelgimas į tokį tikslą skaitant EB 87 straipsnio 1 dalį apskritai būtų nesuderinamas su šios nuostatos prasme ir tikslu. Kaip pagrįstai konstatavo Komisija ginčijamo sprendimo 53 konstatuojamojoje dalyje ir Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 184 punkte, EB 87 straipsnio 1 dalis saugo visas konkurencijos formas nuo valstybės įsikišimo valstybės pagalbos forma. Taigi saugoma ne tik konkurencija tarp panašiomis sąlygomis veikiančių įmonių, bet ir konkurencija tarp įmonių, veikiančių nevienodomis sąlygomis. Priešingai nei mano Komitetas ir Italijos vyriausybė, EB 87 straipsnio 1 dalis taip pat saugo „grobuonišką“ konkurenciją. Tačiau į neigiamus „grobuoniškos“ konkurencijos padarinius gali būti atsižvelgiama pagal EB 87 straipsnio 3 dalį.

b) Dėl motyvavimo klaidos

120. Be to, reikia atmesti *Italgas* kaltinimą, kad Pirmosios instancijos teismas nepakankamai išsamiai pagrindė, kuo socialinio draudimo įmokų sumažinimas skiriasi nuo specifinių situacijų, kuriomis į siekiamą tikslą atsižvelgiama tik vertinant priemonės kaip valstybės pagalbos pobūdį. Iš tiesų Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 181 ir paskesniuose punktuose pagrįstai pasirėmė Teisingumo Teismo praktika, pagal kurią aplinkybė, kai valstybė narė siekia kompensuoti tam tikrame ūkio sektoriuje ar regione veikiančių įmonių nepalankias konkurencijos sąlygas, suteikdama tam tikrą pranašumą, nepaneigia, jog šios priemonės yra pagalbos pobūdžio. Toliau skundžiamo

72 — Šia prasme taip pat D. Grespan, S. Santamato (minėtas 48 išnašoje) 2 307 punktas.

sprendimo 184 punkte jis teisingai konstatavo, kad EB 87 straipsnio 1 dalis saugo visas konkurencijos formas. Iš šių motyvų jau galima buvo daryti išvadą, kad socialinio draudimo įmokų sumažinimu siektas tikslas buvo akivaizdžiai netinkamas tam, kad būtų panaikintas jo kaip valstybės pagalbos pobūdis. Šiomis aplinkybėmis Pirmosios instancijos teismas neturėjo išsamiau analizuoti specifinių situacijų, kuriomis į tikslą, kurio siekiama tam tikra priemone, galima atsižvelgti jau EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo stadijoje. Priešingai, pakako Pirmosios instancijos teismo išvados skundžiamo sprendimo 188 punkte, kad šioje byloje tokia specifinė situacija nenustatyta ir kad dėl minėtų argumentų visiškai aišku, jog socialinio draudimo įmokų sumažinimas buvo pagalba, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį.

Kjodžos teritorijose veikiančioms įmonėms įmokų sumos buvo sumažintos, neatsižvelgiant į jų finansinę situaciją, o tai neatitiktų tikslo gauti kuo didesnį pelną, į kurį orientuotųsi visi privatūs ūkio subjektai.

d) Išvada

122. Todėl apeliantų kaltinimai dėl Pirmosios instancijos teismo išvados, kad siekis kompensuoti nepalankius struktūrinius aspektus, kuriuos patiria Venecijoje ir Kjodžoje veikiančios įmonės, negali paneigti to, kad socialinio draudimo įmokų sumažinimas yra valstybės pagalbos pobūdžio, atmestini.

c) Dėl privataus ūkio subjekto kriterijaus

121. Italijos Respublikos nuoroda, jog Pirmosios instancijos teismas turėjo taikyti privataus ūkio subjekto kriterijų, neturi reikšmės vien todėl, kad Italijos Respublika pati apeliacinio skundo nepareiškė ir nė vienas iš apeliantų nesirėmė tokiu kaltinimu. Be to, palyginimas su privačiu ūkio subjektu netiktų, ypač todėl, kad socialinio draudimo įmokų sumažinimu nesiekiama jokio tikslo, kurio siektų privatus ūkio subjektas, ir kad Venecijos ir

123. Priešingai nei mano Komisija, nemanau, kad yra būtina pakeisti sprendimo motyvus. Tai būtų būtina tik tuomet, jei apeliantų kaltinimai negalėtų būti atmesti dėl skundžiamo sprendimo motyvų. Tačiau, kaip jau nurodyta, kaltinimai gali būti atmesti, remiantis jau išnagrinėtais motyvų elementais. Tad Pirmosios instancijos teismo analizė dėl klausimo, kokiose specifinėse situacijose į siekiamą tikslą išimtinai gali būti atsižvelgiama vertinant pagalbos pobūdį, nėra svarbi. Todėl man atrodo, kad nėra būtina keisti Pirmosios instancijos teismo motyvų skundžiamo

sprendimo185–188 punktuose, net jei Pirmosios instancijos teismas šioje vietoje būtų padaręs teisės klaidų.

B — *Dėl konkurencijos iškraipymo ir įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai sąlygų tikrinimo*

1. Skundžiamo sprendimo motyvai

124. Kitus apeliantų argumentus dėl Pirmosios instancijos teismo skundžiamo sprendimo 189–194 punktuose subsidiariai išdėstytų argumentų reikia atmesti kaip neturinčius reikšmės [73]. Pirmosios instancijos teismo išvada, pagal kurią socialinio draudimo įmokų sumažinimas yra pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, pagrįsta vien tais motyvais, kad į socialinio draudimo įmokų sumažinimu siekiamą tikslą kompensuoti nepalankius struktūrinius aspektus, kuriuos patiria Venecijoje ir Kjodžoje veikiančios įmonės, negali būti atsižvelgiama skaitant EB 87 straipsnio 1 dalį. Todėl teisės klaida subsidiariai pateiktuose Pirmosios instancijos teismo motyvuose negalėtų kelti abejonių dėl jo išvados, kad socialinio draudimo įmokų sumažinimas yra pagalba, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį.

125. Todėl visus apeliantų prieštaravimus dėl šios išvados reikia atmesti.

126. Be to, apeliantai ginčija Pirmosios instancijos teismo išvadas, kad Komisija pakankamai išsamiai išnagrinėjo, ar socialinio draudimo įmokų sumažinimo schema iškraipė konkurenciją ir padarė įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai, ir tai pakankamai pagrindė. Šią išvadą Pirmosios instancijos teismas grindė skundžiamo sprendimo 222–252 punktuose išdėstytais motyvais. Juose Pirmosios instancijos teismas pirmiausia pažymėjo, kad Komisija, vertindama daugiasektorines pagalbos schemas, gali apsiriboti konkrečios schemos požymių analize ir nevertinti konkrečių situacijų [74]. Taip pat Pirmosios instancijos teismas nurodė, kad valstybės pagalbos srityje pareigos įrodyti paskirstymas priklauso nuo atitinkamų Komisijai ir valstybei narei ar trečiajai šaliai tenkančių procedūrinių įsipareigojimų laikymosi [75]. Vykstant administracinei procedūrai atitinkama valstybė narė ar suinteresuota trečioji šalis turi pateikti Komisijai visą jai reikalingą informaciją [76]. Todėl daugiasektorinės pagalbos

73 — Žr. šiuo aspektu 58 išnašoje nurodytą praktiką.

74 — Skundžiamo sprendimo 227–231 punktai.

75 — Skundžiamo sprendimo 232 punktas.

76 — Skundžiamo sprendimo 233 punktas.

schemos atveju Komisija turi pareigą patikrinti, ar aptariama priemonė gali daryti įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai ir iškraipyti konkurenciją tik tuo atveju, jei vykstant administracinei procedūrai šiuo tikslu jai buvo pateikta pakankamai informacijos. Nepateikus pakankamai informacijos, Komisija, atsižvelgdama į teismų praktiką, gali remtis prezumpcija, pagrįsta aptariamos pagalbos schemos požymių analize [77]. Komisijai tenkanti pareiga motyvuoti taip pat priklauso nuo vykstant administracinei procedūrai šiai institucijai perduotų duomenų ir informacijos [78]. Komisijos sprendimo teisėtumas turi būti vertinamas atsižvelgiant tik į tą informaciją, kurią ji turėjo jį priimdama [79].

127. Taip pat Pirmosios instancijos teismas tikrino, ar atsižvelgiant į minėtus reikalavimus Komisijai motyvai buvo pakankami, ir tai patvirtino ypač atsižvelgdamas į tai, kad vykstant administracinei procedūrai Komisijai perduotose pastabose ir dokumentuose nebuvo jokios specifinės informacijos ar duomenų, galinčių atkreipti šios institucijos dėmesį į ypatingą padėtį tam tikruose sektoriuose ir konkrečiai leidžiančių nustatyti, kad šiuose sektoriuose aptariamas socialinio draudimo įmokų sumažinimas negalėjo daryti įtakos prekybai Bendrijos viduje ir konkurencijai. Šiomis aplinkybėmis Komisija neprivalėjo iš nacionalinės valdžios institucijų reikalauti papildomos informacijos [80].

128. Tuo remdamasis Pirmosios instancijos teismas atmetė ieškinio pagrindus, susijusius su nediskriminavimo principo pažeidimu ir tariamai prieštaringais motyvais, kurie buvo pareikšti dėl to, jog Komisija atsižvelgė į savivaldybės įmonių situaciją, tačiau nevertino ieškovų ar atitinkamai tam tikrų veiklos sektorių situacijos. Šiuo aspektu Pirmosios instancijos teismas taip pat rėmėsi tuo, kad vykstant administracinei procedūrai specifinė informacija Komisijai buvo pateikta tik apie savivaldybės įmones [81].

129. Be to, Pirmosios instancijos teismas atmetė kaltinimą, jog Komisija turėjo labiau atsižvelgti į tai, kad socialinio draudimo įmokų sumažinimo suma buvo nedidelė, ir tai, kad dauguma pagalbą gavusių įmonių vykdė savo veiklą išimtinai vietos lygiu. Sąlygiškai nedidelė socialinio draudimo įmokų sumažinimo suma nereiškia, kad negali būti padaryta įtaka valstybių narių tarpusavio prekybai. Pagalba

77 — Skundžiamo sprendimo 235 punktas.
78 — Skundžiamo sprendimo 236 ir paskesni punktai.
79 — Skundžiamo sprendimo 238 punktas.
80 — Skundžiamo sprendimo 239–243 punktai.
81 — Skundžiamo sprendimo 244–245 punktai.

gali daryti įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai ir iškraipyti konkurenciją, net jei įmonės gavėjos vykdo savo veiklą išimtinai vietos lygiu [82].

130. Remdamasis tuo, kas pasakyta, Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad Komisijos sprendimas buvo pakankamai pagrįstas [83].

131. Galiausiai Pirmosios instancijos teismas atmetė ieškinio pagrindą, jog ginčijamas sprendimas nėra pakankamai konkretus tam, kad nacionalinės institucijos galėtų jį įgyvendinti. Šiuo aspektu jis nurodė, jog ginčijamo sprendimo motyvai buvo pakankami, kad Italijos valdžios institucijos galėtų nustatyti įmones, kurios, vykdant šį sprendimą, privalo sugrąžinti gautą pagalbą. Be to, nacionalinės valdžios institucijos, vykdydamos ginčijamą sprendimą, kiekvienu atskiru atveju neprivalo tikrinti, ar yra tenkinamos EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygos [84].

nacionalinės valdžios institucijos arba suinteresuotos trečiosios šalys, pažeidė įrodinėjimo naštos paskirstymo taisykles.

133. Be to, Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą, kai konstatavo, jog Komisija pakankamai pagrindė savo sprendimą. Komisija, prieš priimdama ginčijamą sprendimą buvo gavusi informaciją, kuri turėjo sukelti abejonių, ar iš tiesų socialinio draudimo įmokų tam tikroms įmonių ar ūkio sektorių kategorijoms sumažinimu galėjo būti iškreipta konkurencija ir padaryta įtaka valstybių narių tarpusavio prekybai. Iš tiesų Komisija paprašė, kad Italijos valdžios institucijos pateiktų jai visą reikalingą informaciją tam, kad galėtų įvertinti savivaldybės įmonių padėtį. Tačiau Komisija turėjo atlikti papildomus tyrimus dėl kitų įmonių kategorijų, į kurias buvo atkreiptas jos dėmesys. Mažų mažiausia ji turėjo išaiškinti, kokių kriterijų turi laikytis nacionalinės valdžios institucijos, vykdydamos ginčijamą sprendimą tam, kad būtų išvengta atvejų, kai nacionalinės valdžios institucijos nurodytų grąžinti suteiktas sumas, kurios nėra valstybės pagalba.

2. Esminiai proceso šalių argumentai

132. *Italgas* tvirtina, jog Pirmosios instancijos teismas, preziumuodamas, kad įrodyti EB 87 straipsnio 1 dalies sąlygų buvimą turi

134. Be to, Pirmosios instancijos teismas iškraipė įrodymus. Iš 1998 m. gegužės 18 d. Venecijos miesto laiško, 1999 m. sausio 23 d. Italijos vyriausybės pastabų ir 1999 m. birželio 10 d. laiško galima buvo gauti duomenų ne tik apie tai, kad savivaldybės įmonių atžvilgiu socialinio draudimo įmokų sumažinimu negalėjo būti iškreipta konkurencija ir padaryta

82 — Skundžiamo sprendimo 246–248 punktai.
83 — Skundžiamo sprendimo 250–253 punktai.
84 — Skundžiamo sprendimo 251 ir paskesni punktai.

įtaka valstybių narių tarpusavio prekybai. Priešingai, iš jų buvo galima gauti informacijos ir apie kitas įmonių kategorijas.

135. Galiausiai Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą, kai konstatavo, jog ginčijamas sprendimas buvo pakankamai konkretus tam, kad nacionalinės institucijos galėtų jį įgyvendinti. Kaip nurodo pati Komisija, ginčijamas sprendimas buvo neišsamus ir todėl turėjo būti papildytas 2001 m. rugpjūčio 29 d. ir spalio 29 d. raštais. Tokio neišsamaus sprendimo priėmimas yra nesuderinamas su valstybės pagalbos kontrolės sistema. Pirma, Komisija dar vykstant formaliai tyrimo procedūrai turėjo gilintis į nuorodas, kad tam tikrais atvejais valstybės pagalbos nebuvo arba kad ji buvo suderinama su bendrąja rinka. Nes tik taip būtų užtikrinta, kad nacionalinės valdžios institucijos galėtų tinkamai įgyvendinti Komisijos sprendimus. Antra, tyrimai negali būti nukeliami į sprendimo įgyvendinimo procedūrą, nes tokiu atveju nebūtų užtikrintas tinkamas Komisijos tyrimas ir Bendrijos teismų vykdoma kontrolė.

136. *Hotel Cipriani* taip pat reiškia prieštaravimus dėl Pirmosios instancijos teismo išvados, kad Komisija pakankamai pagrindė savo sprendimą. Viešbučių ir restoranų rinka turi būti apribota tam tikra vietove, nes turistai iš pradžių pasirenka vietovę ir tik tada renkasi viešbutį ar restoraną. Kadangi viešbučiai Venecijoje nekonkuruoja su viešbučiais, įsteigtais kituose miestuose, socialinio draudimo įmokų sumažinimas negali turėti įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai.

137. *Komiteto* manymu, Pirmosios instancijos teismas, darydamas išvadą, kad Komisija nepažeidė savo procedūrinių įsipareigojimų, pažeidė nediskriminavimo principą. Konkrečiai kalbant, Komisija ginčijamame sprendime išsamiai analizavo tik savivaldybės įmonių situaciją, o kitų kategorijų įmonių – ne.

138. Be to, *Komitetas* ir *Italijos vyriausybė* reiškia prieštaravimus dėl Pirmosios instancijos teismo išvados, pagal kurią Komisija nepadarė motyvavimo klaidos. Komisija negali apsiriboti esminėmis išvadomis arba remtis prielaidomis net tuo atveju, kai kalbama apie regionui skirtą valstybės pagalbos schemą, priešingai, ji turi pateikti įrodymų, kad egzistuoja EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygos. Komisija motyvuose apsiribojo konstatavimu, kad socialinio draudimo įmokos buvo sumažintos įmonėms, kurios aktyviai dalyvauja valstybių narių tarpusavio prekyboje, pavyzdžiui, įmonėms, veikiančioms komercinės veiklos ar paslaugų teikimo sektoriuose. Ji neatsižvelgė į tai, kad daugelis Venecijos ir

Kjodžos įmonių veiklą vykdo tik vietiniame veiklos sektoriuje, nors tai matyti iš informacijos, kuri buvo pateikta Komisijai. Italijos vyriausybės manymu, Komisija turėjo labiau atsižvelgti į tai, kad socialinio draudimo įmokos buvo sumažintos nedidele suma, naudos gavėjų veiklos vietinį pobūdį ir Venecijos, kaip salos, padėtį.

139. Galiausiai Italijos vyriausybė laikosi nuomonės, kad turėjo būti taikomi konkrečios pagalbos atskirais atvejais vertinimo kriterijai, nes Komisija galėjo žinoti tiek naudos gavėjus, tiek socialinio draudimo įmokų sumažinimo dydį. Po ginčijamo sprendimo priėmimo Komisija atmetė prielaidą, kad tam tikrų įmonių atžvilgiu buvo teikiama valstybės pagalba, nes jų atveju nebuvo padaryta įtaka valstybių narių tarpusavio prekybai. Tokį tyrimą Komisija turėjo atlikti per formaliąją tyrimo procedūrą.

140. *Komisijos* manymu, šiuos kaltinimus reikia atmesti. Pirmosios instancijos teismas pagrįstai nustatė, kad Komisija pakankamai pagrindė savo sprendimą.

141. Pirma, jis pagrįstai atkreipė dėmesį, kad nagrinėdama tariamai neteisėtos daugiasektorinės pagalbos schemą Komisija gali apsiriboti bendru vertinimu ir neanalizuoti individualios kiekvieno ūkio sektoriaus situacijos. Tokiu atveju nacionalinės valdžios institucijos ir suinteresuotos trečiosios šalys turi pateikti Komisijai reikalingą informaciją tam, kad ji galėtų įvertinti, ar tam tikra priemonė konkrečiuose ūkio sektoriuose negali iškreipti konkurencijos ar padaryti įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai. Tačiau remiantis informacija, kuri buvo pateikta Komisijai, nebuvo galima įžvelgti jokių ypatumų, susijusių su viešbučių veiklos ar dujų tiekimo ūkio sektoriais.

142. Antra, Pirmosios instancijos teismas pagrįstai atkreipė dėmesį, kad pranašumo suteikimas išimtinai vietos lygiu gali daryti įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai ir iškraipyti konkurenciją, nes tai gali daryti įtaką tam tikrų produktų ar paslaugų pasiūlai.

143. Trečia, iš tiesų Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidų dėl įrodinėjimo naštos. Tačiau galutinės jo išvados yra teisingos, todėl šie kaltinimai atmestini, pakeičiant skundžiamo sprendimo motyvus. Komisija vis dėl to pateikė įrodymų, kad socialinio draudimo įmokų sumažinimo schema yra valstybės pagalba. Komisijos tyrimo dalykas buvo socialinio draudimo įmokų sumažinimo schema, o ne atskiri pagal šią schemą suteikto pranašumo atvejai. Jei apie tokią schemą Komisijai būtų pranešta iš anksto, Komisija būtų turėjusi atlikti tik abstraktų šios schemos vertinimą, neatsižvelgdama į individualias

situacijas. Valstybė narė turi atkreipti Komisijos dėmesį į ypatingas situacijas. Šie principai turi galioti ir tuomet, kai valstybė narė nevykdo savo pareigos informuoti. Valstybės narės negali įgyti pranašumo dėl savo pareigos informuoti nevykdymo. Kaip matyti iš skundžiamo sprendimo, Komisijai nebuvo pateikta jokios specifinės informacijos apie ieškinius pareiškusias įmones. Atsižvelgdama į tai Komisija atkreipia dėmesį, kad ji ne kartą kreipėsi į nacionalines valdžios institucijas su prašymu pateikti informacijos.

3. Teisinis vertinimas

144. Ketvirta, kaltinimą dėl įrodymų iškraipymo reikia atmesti. O *Italgas* prieštaravimai dėl to, kaip Pirmosios instancijos teismas įvertino faktus, apeliacinėje instancijoje nepriimtini. Iš esmės priimtini yra *Italgas* prieštaravimai dėl įrodymų iškraipymo. Tačiau, įvertinus jų turinį, matyti, kad *Italgas* reiškia prieštaravimus ne dėl įrodymų iškraipymo, o dėl jų vertinimo Pirmosios instancijos teisme. Be to, Pirmosios instancijos teismas pagrįstai konstatavo, kad Komisijai perduotose pastabose ir dokumentuose nebuvo jokios specifinės informacijos ar duomenų, galinčių atkreipti šios institucijos dėmesį į ypatingą padėtį tam tikruose sektoriuose.

145. Penkta, *Italgas* prieštaravimai dėl skundžiamo sprendimo neišsamumo taip pat atmestini. Jei skundžiamo sprendimo motyvuose yra prieštaravimų, taip yra dėl teisės klaidų, kurias Pirmosios instancijos teismas padarė, kai vertino teisę pareikšti ieškinį. Be to, Komisija, nagrinėdama daugiasektorinės pagalbos schemą, gali neanalizuoti individualių situacijų.

146. Apeliantai reiškia prieštaravimus dėl Pirmosios instancijos teismo išvados, pagal kurią Komisija ginčijamame sprendime pakankamai analizavo, ar socialinio draudimo įmokų sumažinimo schema iškreipia konkurenciją ir daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai, ir tai atitinkamai pagrindė. atsižvelgdami į tai jie kaltina, kad teisės klaidos buvo padarytos tiek toje skundžiamo sprendimo dalyje, kurioje Pirmosios instancijos teismas apibrėžė tikrinimo kriterijus, tiek toje, kurioje Pirmosios instancijos teismas juos pritaikė.

147. Pirmiausia nagrinėsiu prieštaravimus dėl Pirmosios instancijos teismo ir Komisijos atlikto socialinio draudimo įmokų sumažinimo schemos vertinimo (a). Tada nagrinėsiu, kaip šie prieštaravimai vertintini, atsižvelgiant į tai, kad Komisija ginčijamame sprendime neapsiribojo tik socialinio draudimo įmokų sumažinimo schemos vertinimu, bet ir nurodė susigrąžinti suteiktą valstybės pagalbą (b).

a) Dėl socialinio draudimo įmokų sumažinimo schemos vertinimo

schema yra suderinama su EB 87 straipsniu, Komisija iš esmės turi ištirti tik bendrus nagrinėjamos schemos požymius [85]. Ji gali nagrinėti tik bendrus nacionalinės schemos požymius ir neprivalo analizuoti kiekvieno atskiro pranašumo pagal šią schemą suteikimo atvejo. Tai grindžiama tuo, kad valstybė narė neturi įgyti pranašumo dėl savo pareigos informuoti nevykdymo. Todėl Komisija neturi atsidurti nepalankesnėje padėtyje nei tuo atveju, kai valstybė narė laiku pranešė apie tokią schemą.

i) Dėl tikrinimo kriterijų ir įrodinėjimo naštos

148. Apeliantai pirmiausia tvirtina, kad buvo padarytos teisės klaidos tikrinimo kriterijų ir įrodinėjimo naštos atžvilgiu.

— Dėl tikrinimo kriterijų

149. Tiek, kiek apeliantai kaltina Pirmosios instancijos teismą, kad jis padarė teisės klaidą, kai vertino Komisijos tikrinimo kriterijus, šis kaltinimas yra nepagrįstas.

150. Kaip pagrįstai konstatavo Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 209 punkte, valstybės pagalbos kontrolės atveju atliktino patikrinimo kriterijai pirmiausia priklauso nuo kontrolės objekto. Pagalbos schemos atveju siekdama patikrinti, ar galimai neteisėta daugiasektorinė pagalbos

151. Taip pat Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 211 ir paskesniuose punktuose pagrįstai konstatavo, kad Komisijos kontrolės objektas taip pat gali priklausyti nuo informacijos, kuri vykstant procedūrai buvo pateikta Komisijai. Jei Komisijai buvo pateikta specifinė informacija, susijusi su tam tikrais naudos gavėjais arba tam tikru sektoriumi, dėl to jos atžvilgiu gali atsirasti procedūrinių įsipareigojimų. Jei informacija išsami, Komisija turi atsižvelgti į tokius naudos gavėjus [86] arba tokį sektorių. Jei ji neišsami, Komisija turi, kaip matyti iš Reglamento Nr. 659/1999 13 straipsnio 1 dalies 2 sakinio, nurodyti valstybei narei per nustatytą terminą

85 — Sprendimo *Italija ir Sardegna Lines* (minėtas šios išvados 42 išnašoje) 51 punktas; 2004 m. balandžio 29 d. Sprendimo *Graikija prieš Komisiją* (C-278/00, Rink. p. I-3997) 24 punktas; 2005 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją* (C-66/02, Rink. p. I-10901) 91 ir paskesni punktai ir 2005 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Unicredito Italiano* (C-148/04, Rink. p. I-11137) 67 ir paskesni punktai.

86 — 2001 m. lapkričio 22 d. Pirmosios instancijos teismo sprendimo *Mitteldeutsche Erdöl-Raffinerie prieš Komisiją* (T-9/98, Rink. p. II-3367) 116 ir paskesni punktai.

pateikti jai visus reikalingus dokumentus, informaciją ir duomenis.

152. Todėl kaltinimas, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą, kai vertino tikrinimo kriterijus, atmestinas kaip nepagrįstas.

— Dėl įrodinėjimo pareigos

153. Be to, *Italgas* tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą, susijusią su įrodinėjimo našta.

154. Šis kaltinimas yra pagrįstas.

155. Priešingai nei Pirmosios instancijos teismas nurodė skundžiamo sprendimo 232 ir paskesniuose punktuose, nagrinėjamu atveju nei Italijos Respublika, nei ieškovai neturi pareigos įrodyti, kad socialinio draudimo įmokų sumažinimo schema neiškraipo konkurencijos ar nedaro įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai. Atvirkščiai, įrodinėjimo našta dėl EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygų [87], taigi ir konkurencijos iškraipymo ar įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai darymo įrodymo, tenka Komisijai.

156. Man atrodo, jog ir kitas Pirmosios instancijos teismo teiginys skundžiamo sprendimo 233 punkte, kad atitinkama valstybė narė ir trečiosios šalys turi nurodyti argumentus ir pateikti Komisijai visą informaciją, galinčią detalizuoti visas bylos aplinkybes, yra bent jau klaidinantis. Procedūriniai Komisijos, valstybių narių ir kitų valstybės pagalbos kontrolės procedūros dalyvių įsipareigojimai nedaro tiesioginės įtakos įrodinėjimo naštai. Tačiau jos gali, kaip jau, daryti įtaką tiek tikrinimo objektui, tiek klausimui, kada laikoma, kad įrodymas dėl EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygų yra pateiktas. Reglamento Nr. 659/1999 13 straipsnio 1 dalies 2 sakinyje nustatyta, kad jei valstybė narė nevykdo nurodymo pateikti informacijos, Komisijos sprendimas priimamas remiantis turima informacija.

157. Todėl Pirmosios instancijos teismo motyvai dėl įrodinėjimo naštos paskirstymo yra klaidingi. Tačiau Pirmosios instancijos teismas, kaip matyti iš skundžiamo sprendimo 239 punkto, nepaisant šios teisės klaidos, vis tiek patikrino, ar Komisija pakankamai pagrindė konkurencijos iškraipymo ir įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai darymo faktus. Taigi galiausiai teisės klaida jokios

87 — Žr. 1994 m. balandžio 13 d. Sprendimo *Vokietija ir Pleuger Worthington prieš Komisiją* (C-324/90 ir C-342/90, Rink. p. I-1173) 23 punktą.

įtakos nepadarė. Dėl šios priežasties *Italgas* kaltinimas yra atmestinas, pakeičiant Pirmosios instancijos teismo motyvus.

— Dėl įrodymo, susijusio su konkurencijos iškraipymu ir įtaka valstybių narių tarpusavio prekybai

— Tarpinė išvada

160. Kaltinimą, kad Pirmosios instancijos teismas neteisingai konstatavo, jog Komisija įrodė konkurencijos iškraipymo ir įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai faktus, reikia atmesti.

158. Todėl kaltinimus dėl tikrinimo kriterijų ir įrodinėjimo naštos galiausiai reikia atmesti.

ii) Dėl tikrinimo kriterijų taikymo

161. Kaip jau buvo minėta, nagrinėdama tariamai neteisėtos daugiasektorinės pagalbos schemą Komisija neturi analizuoti, ar kiekvienu individualiu atveju visi pranašumo, suteikto pagal šią schemą, atvejai yra pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme. Priešingai, Komisija gali apsiriboti įrodymu, kad tokia schema pati savaime nesuderinama su EB 87 straipsniu. Todėl ji taip pat neturi tirti, ar visais pranašumo, suteikto pagal šią schemą, atvejais iškraipoma konkurencija ir daroma įtaka valstybių narių tarpusavio prekybai.

159. Apeliantai pateikia prieštaravimus ir dėl motyvų dalies, kurioje Pirmosios instancijos teismas tikrinimo kriterijus pritaikė nagrinėjamam atvejui. Pirmiausia jie tvirtina, jog Komisija neįrodė arba atitinkamai nepakankamai pagrindė, kad schema iškraipo konkurenciją ir daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai. Be to, jie tvirtina, kad Komisija nagrinėjamu atveju turėjo tirti kiekvieną atskirą atvejį, individualią *Italgas* ir *Hotel Cipriani* situaciją ar atitinkamai tam tikro ūkio sektoriaus situaciją. Galiausiai jie tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas pažeidė nediskriminavimo principą ir iškraipė įrodymus.

162. Pirmosios instancijos teismas pagrįstai konstatavo, kad Komisija pateikė tokį įrodymą. Be to, įrodymui, kad tokia schema pati savaime gali iškraipyti konkurenciją ar daryti įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai, nėra keliami dideli reikalavimai. Tam pakanka pateikti įrodymus, kad tokia įtaka gali būti daroma bent dėl dalies pagal schemą suteikto

pranašumo atvejų. Akivaizdu, kad taip yra socialinio draudimo įmokų visoms tam tikro regiono įmonėms sumažinimo atveju.

163. Tokia pagalba įmonės atleidžiamos nuo sąnaudų, kurių jos paprastai patirtų vykdydamos veiklą. Tuo ji iškraipo konkurencijos sąlygas tarp įmonių naudos gavėjų ir kitų įmonių [88]. Italijos Respublikos prieštaravimas, pagal kurį tai dar reikėtų atidžiau ištirti atsižvelgiant į nedidelę tokio sumažinimo vertę, atmestinas. Kaip pagrįstai nurodė Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 247 punkte, Komisija ginčijamo sprendimo 110 konstatuojamoje dalyje aiškiai nurodė, kad *de minimis* taisyklę atitinkančios priemonės nepatenka į EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sritį. Toliau Pirmosios instancijos teismas pagrįstai nurodė, kad pagal nusistovėjusią teismo praktiką sąlygiškai mažas pranašumo dydis arba sąlygiškai mažas jį gavusios įmonės dydis *a priori* nereiškia, kad nėra padaryta įtaka valstybių narių tarpusavio prekybai. Tai ypač taikytina tais atvejais, kai pranašumas suteikiamas siekiant išsaugoti tų įmonių veiklą, kurios kitu atveju iškristų iš rinkos.

164. Dėl įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai Pirmosios instancijos teismas pagrįstai konstatavo, kad Komisija savo sprendimą pakankamai pagrindė. Ginčijamo sprendimo 49 konstatuojamojoje dalyje Komisija pirmiausia nurodė, kad socialinio draudimo įmokos sumažinamos visoms Venecijoje ir Kjodžoje veikiančioms įmonėms. Toliau ji nurodė, kad mažų mažiausiai keletas iš šių įmonių vykdė ūkinę veiklą vykstant valstybių narių tarpusavio prekybai.

165. Taip Komisija pateikė įrodymą, kad socialinio draudimo įmokų sumažinimo schema iškraipė konkurenciją ir padarė įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai, nes toks poveikis buvo daromas bent kai kuriais pagal schemą suteikto pranašumo atvejais. Remiantis minėtomis priežastimis, Komisija neturėjo įrodyti, kad visais pranašumo, suteikto pagal aptariamą schemą, atvejais buvo iškraipyta konkurencija ar daroma įtaka valstybių narių tarpusavio prekybai.

— Dėl būtinumo tirti kiekvieną atskirą atvejį

166. Tiek, kiek kaltinama, kad Komisija turėjo tirti, ar socialinio draudimo įmokų sumažinimo schema kiekvienu atskiru atveju gali iškraipyti konkurenciją ir daryti įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai, šį kaltinimą reikia atmesti.

88 — 1990 m. lapkričio 6 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją* (C-86/89, Rink. p. I-3891) 18 punktas; 2000 m. rugsėjo 19 d. Sprendimo *Vokietija prieš Komisiją* (C-156/98, Rink. p. I-6857) 30 punktas.

167. Jau buvo konstatuota, kad paprastai Komisija neturi pateikti tokių įrodymų. Tačiau kyla klausimas, ar dėl tos aplinkybės, kad vykstant procedūrai Komisijai buvo pateikta informacija, kuria remdamasi ji galėjo nustatyti suinteresuotų įmonių skaičių ir tapatybę, kilo procedūrinis Komisijos įsipareigojimas ištirti individualią šių įmonių situaciją.

— Dėl būtinumo tirti individualią *Italgas* ir *Hotel Cipriani* situaciją

169. Kaltinimas, kad Komisija turėjo atsižvelgti į individualią *Italgas* ir *Hotel Cipriani* situaciją, taip pat nepagrįstas. Kaip teisingai konstatavo Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 214 ir 241 punktuose, vykstant procedūrai Komisijai šiuo aspektu nebuvo pateikta jokios specifinės informacijos, dėl kurios jai būtų kilusi pareiga atsižvelgti į individualią šių ieškovų situaciją.

168. Šiomis aplinkybėmis reikia atskirti neišsamias nuorodas ir informaciją nuo nepakankamai specifinių nuorodų ir informacijos. Specifinės nuorodos gali pagrįsti Komisijos pareigą atsižvelgti į tam tikras situacijas. Kuomet nuorodos ir informacija yra pakankamai specifiniai, tačiau neišsamūs, Komisijai pagal Reglamento Nr. 659/1999 13 straipsnio 1 dalies 2 sakinį gali kilti pareiga nurodyti valstybėms narėms pateikti informaciją. Ir priešingai, dėl nespecifinių, nepakankamai motyvuotų nuorodų tokia pareiga Komisijai nekyla. Kitaip būtų pernelyg lengva apeiti principus, pagal kuriuos valstybės narės negali įgyti pranašumo dėl savo pareigos informuoti nevykdymo, ir Komisija paprastai gali apsiriboti tik valstybės pagalbos schemos tyrimu. Kaip konstatavo Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 240 ir 242 bei paskesniuose punktuose, informacija, kuri buvo pateikta Komisijai apie atskiras įmones, buvo nepakankamai specifinė tam, kad būtų nustatyta Komisijai procedūrinė pareiga.

— Dėl būtinumo tirti tam tikrus ūkio sektorius

170. Be to, apeliantai nurodo, kad Komisijos motyvai dėl statybų, prekybos ir viešbučių veiklos ūkio sektorių buvo nepakankamai išsamūs, ir tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas turėjo tai konstatuoti.

171. Šis kaltinimas taip pat nepagrįstas. Kaip teisingai nurodė Pirmosios instancijos teismas, vykstant administracinei procedūrai Komisijai ir šiuo aspektu nebuvo pateikta jokios specifinės informacijos, kad būtų nustatyta jai procedūrinė pareiga. Iš tiesų iš skundžiamo sprendimo 240 punkto matyti, kad vykstant formaliai tyrimo procedūrai savo 1999 m. sausio 23 d. laiške Italijos valdžios institucijos pažymėjo, kad statybos, komercinės veiklos, viešbučių ir bendros ekonominės svarbos paslaugų sektoriuose veikiančios įmonės negalėjo dalyvauti prekyboje. Tačiau Pirmosios instancijos teismas atkreipė dėmesį, kad šis teiginys nebuvo pagrįstas jokiomis teisinėmis ar faktinėmis aplinkybėmis. Be to, prie šio laiško pridėtose lentelėse nebuvo jokios informacijos, kuria remiantis būtų galima nustatyti išimtinai vietinį rinkų pobūdį konkrečiai minėtame laiške Italijos valdžios institucijų nurodytuose sektoriuose.

— Dėl įrodymų iškraipymo

172. Kadangi jokios specifinės informacijos pateikta nebuvo, šiuo atžvilgiu Komisijai nekilo procedūrinė pareiga. Todėl šis kaltinimas taip pat nepagrįstas.

— Dėl diskriminacijos draudimo

173. Tiek, kiek apeliantai kaltina nediskriminavimo principo pažeidimu, šis kaltinimas taip pat nepagrįstas. Komisija valstybės pagalbos kontrolės srityje privalo atlikti kruopštų ir nešališką tyrimą [89]. Taigi ji negali pažeisti ir vienodo požiūrio principo, pagal kurį panašios situacijos vertintinos vienodai. Tačiau, kaip pagrįstai konstatavo Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 244 ir paskesniuose punktuose, savivaldybės įmonių situacija skiriasi nuo kitų įmonių pagalbos gavėjų tuo, kad savivaldybės įmonių atžvilgiu Komisijai buvo pateikta specifinė, nors ir neišsami, informacija. Dėl šios specifinės informacijos pateikimo kilo Komisijos pareiga, kurią ji įvykdė įsakydama pateikti informacijos.

174. Reikia atmesti *Italgas* kaltinimą, kad Pirmosios instancijos teismas iškraipė įrodymus. *Italgas* šiuo kaltinimu netvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas iškraipė konkrečių dokumentų turinį. *Italgas* tik konkrečiai nurodo, kad Pirmosios instancijos teismas iš nuorodų tam tikruose dokumentuose turėjo padaryti išvadą, kad laikydamasi procedūrinės pareigos Komisija turėjo atsižvelgti į aptariamą informaciją. Tačiau pati *Italgas*

89 — 1998 m. balandžio 2 d. Sprendimo *Komisija prieš Sytraval ir Brink's France* (C-367/95 P, Rink. p. I-1719) 62 punktas.

nurodo, kad kalbama apie bendro pobūdžio, taigi ne apie specifines nuorodas. Todėl atsižvelgiant į tai, kas pasakyta, *Italgas* kaltinimą reikia atmesti.

177. Nagrinėjamas atvejis ypatingas tuo, kad Pirmosios instancijos teismas ir Komisija skirtingai interpretuoja ginčijamame sprendime įtvirtintą nurodymą susigrąžinti suteiktą valstybės pagalbą. Kadangi Pirmosios instancijos teismo interpretacija remiasi teisiškai klaidingu vertinimu, apeliantų prieštaravimai dėl skundžiamo sprendimo yra pagrįsti (i), tačiau juos reikia atmesti, pakeičiant Pirmosios instancijos teismo motyvus (ii).

iii) Tarpinė išvada

175. Todėl visus kaltinimus dėl tos Pirmosios instancijos teismo motyvų dalies, kurioje jis tikrino, kaip Komisija jo ir Komisijos nustatytus tikrinimo kriterijus pritaikė nagrinėjamu atveju, reikia atmesti.

i) Dėl teisės klaidų Pirmosios instancijos teismo motyvuose

178. Apeliantai tvirtina, jog Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą, kai laikėsi pozicijos, jog Komisijos atlikto patikrinimo pakako tam, kad juo būtų galima pagrįsti nurodymą susigrąžinti visą sumą, kuria buvo sumažintos socialinio draudimo įmokos.

b) Dėl nurodymo susigrąžinti suteiktą valstybės pagalbą

179. Siekiant patikrinti, ar šis prieštaravimas pagrįstas, pirmiausia reikia išsiaiškinti, ar Pirmosios instancijos teismas padarė tokią išvadą. Tada reikia patikrinti, ar tokia išvada yra teisiškai klaidinga.

176. Apeliantai laikosi nuomonės, kad Komisija neturėjo teisės priimti ginčijamo sprendimo 5 straipsnyje įtvirtinto nurodymo susigrąžinti suteiktą valstybės pagalbą, prieš tai nepatikrinusi, ar atskiri socialinio draudimo įmokų sumažinimo atvejai atitinka EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygas. Remdamiesi šiuo argumentu, jie prieštarauja dėl to, kad Pirmosios instancijos teismas pripažino Komisijos motyvus pakankamai išsamiais. Komisijos manymu, šį kaltinimą reikia atmesti, pakeičiant Pirmosios instancijos teismo motyvus.

— Dėl Pirmosios instancijos teismo motyvų

180. Visų pirma Pirmosios instancijos teismas skundžiamame sprendime rėmėsi tuo,

kad Komisija, ginčijamo sprendimo 5 straipsnyje nurodydama susigrąžinti suteiktą pagalbą, nurodė susigrąžinti *visą sumą, kuria buvo sumažintos socialinio draudimo įmokos* ir kuri šiame sprendime nebuvo aiškiai įvardyta kaip suderinama su EB 87 straipsniu.

181. Toks Pirmosios instancijos teismo požiūris matyti iš skundžiamo sprendimo 251 ir paskesnių bei 100–111 punktų. Skundžiamo sprendimo 251 punkte Pirmosios instancijos teismas konstatavo, kad nacionalinės valdžios institucijos, vykdydamos ginčijamą sprendimą, kiekvienu atskiru atveju neprivalo tikrinti, ar tenkinamos EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygos. Šiuo aspektu Pirmosios instancijos teismas darė nuorodą į savo argumentus skundžiamo sprendimo 100–111 punktuose. Juose Pirmosios instancijos teismas konkrečiai nustatė, kad ginčijamame sprendime nėra jokios nuorodos, leidžiančios kitų socialinio draudimo įmokų sumažinimo atvejų nei tie, kuriems taikoma išimtis pagal *de minimis* taisyklę, atžvilgiu netaikyti pareigos susigrąžinti, nes jie nėra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme [90]. Be to, Pirmosios instancijos teismas nurodė pagrindus, dėl kurių nepritartina pozicijai, jog nacionalinės valdžios institucijos, vykdydamos ginčijamą sprendimą, kiekvienu atskiru atveju gali tikrinti, ar tenkinamos EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygos. Nacionalinės valdžios institucijos, vykdydamos ginčijamą sprendimą, kiekvienu atskiru atveju neprivalo tikrinti, ar tenkinamos EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygos.

182. Tai patvirtinama skundžiamo sprendimo 15 punkte išdėstytuose motyvuose. Juose Pirmosios instancijos teismas ginčijamo sprendimo 2 straipsnį perteikė tokiu būdu, jog esą pagal jį 1994 m. rugpjūčio 5 d. Ministro dekrete numatytas *socialinio draudimo įmokų sumažinimas* Venecijoje ir Kjodžoje įsteigtoms įmonėms yra su bendrąja rinka nesuderinama valstybės pagalba.

— Dėl šios teisinės pozicijos klaidingumo

183. Toliau Pirmosios instancijos teismas pažymėjo, kad Komisija pakankamai motyvavo nurodymą susigrąžinti suteiktą pagalbą. Šioje Pirmosios instancijos teismo išvadoje padaryta teisės klaida.

184. Pirmosios instancijos teismo požiūriu pirmiausia Komisija turi turėti įgaliojimus nurodyti susigrąžinti visą pagal daugiasektorinę pagalbos schemą suteiktą pagalbą, prieš tai netikrindama, ar atskirais atvejais ji atitinka EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygas. Antra, nacionalinės valdžios institucijos, įgyvendinančios tokį sprendimą, neturėtų turėti įgaliojimų tikrinti, ar atskiru atveju įvykdytos EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygos.

90 — Žr. skundžiamo sprendimo 103 punkto paskutinį sakinį.

185. Toks požiūris yra nesuderinamas nei su EB 87 straipsnio 1 dalimi, nei su valstybės pagalbos kontrolės procedūra. Komisija gali nurodyti susigrąžinti suteiktą pagalbą tik tuo atveju, jeigu ji atliko tyrimą ir padarė išvadą, kad suteiktas pranašumas yra nesuderinamas su EB 87 straipsniu, t. y. yra su bendrąja rinka nesuderinama valstybės pagalba, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį.

— Tarpinė išvada

187. Todėl Pirmosios instancijos teismo motyvai yra klaidingi.

ii) Motyvų pakeitimas

186. Mano manymu, tokio Pirmosios instancijos teismo požiūrio negalima pateisinti tuo, valstybė narė pažeidė savo pareigą informuoti. Nes, kaip jau buvo minėta [91], tai reikštų, jog siekdama patikrinti, ar tariamai neteisėta daugiasektorinė pagalbos schema yra suderinama su EB 87 straipsniu, Komisija iš esmės gali apsiriboti tik bendrų nagrinėjamos schemos požymių nagrinėjimu. Tačiau tai nereiškia, kad Komisija tokia motyvacija, kuri iš esmės remiasi tik konstatavimu, jog daugiasektorinė pagalbos schema yra nesuderinama su EB 87 straipsniu, gali pagrįsti ir nurodymą susigrąžinti visą pagal šią schemą suteiktą pagalbą. Man atrodo, jog vien aplinkybė, kad tokia pagalba buvo suteikta schemos, pagal kurią buvo suteikta iš dalies su bendrąja rinka nesuderinama valstybės pagalba, pagrindu, nėra pakankamas tokio visaapimančio nurodymo susigrąžinti suteiktą pagalbą pateisinimas.

188. Komisija prašo atmesti apeliantų kaltinimus, pakeičiant Pirmosios instancijos teismo motyvus. Ji iš esmės nurodo, kad ginčijamo sprendimo 5 straipsnyje sumą, kuria buvo sumažintos socialinio draudimo įmokos, ji įsakė susigrąžinti tik tiek, kiek kiekvienu atskiru atveju kalbama apie valstybės pagalbą, kaip tai suprantama pagal EB 87 straipsnio 1 dalį. Ar kiekvienu atskiru atveju yra tenkinamos EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygos, turi tikrinti nacionalinės valdžios institucijos, vykdydamos ginčijamą sprendimą.

189. Šis prašymas pakeisti motyvus yra tenkintinas. Komisija ginčijamo sprendimo 5 straipsnyje iš tiesų nurodė susigrąžinti pagalbą tik tiek, kiek kiekvienu atskiru atveju kalbama apie valstybės pagalbą EB 87 straipsnio 1 dalies prasme. Manau, kad toks požiūris taip pat suderinamas su valstybės pagalbos kontrolės sistema, jei atsižvelgiama į tam tikrus reikalavimus.

91 — Žr. šios išvados 149–152 punktus.

— Dėl nurodymo susigrąžinti suteiktą valstybės pagalbą turinio

190. Pirmosios instancijos teismas akivaizdžiai klaidingai interpretavo ginčijamo sprendimo 5 straipsnyje įtvirtintą nurodymą susigrąžinti suteiktą pagalbą. Kaip nurodė Komisija, ginčijamame sprendime ji pirmiausia patikrino, ar socialinio draudimo įmokų sumažinimo schema yra suderinama su EB 87 straipsniu. Taigi ji neatliko išsamios visų socialinio draudimo įmokų sumažinimo atvejų analizės.

191. Tokią išvadą galima daryti tiek iš ginčijamo sprendimo motyvų, tiek iš rezoliucinės dalies. Kiek tai susiję su konkurencijos iškraipymu ir įtaka valstybių narių tarpusavio prekybai, ginčijamo sprendimo 49 konstatuojamojoje dalyje Komisija tik konstatavo, jog konkurencija ir valstybių narių tarpusavio prekyba yra iškraipyta dėl to, kad socialinio draudimo įmokos sumažinamos visoms regiono įmonėms, *tarp jų ir* įmonėms, kurios vykdo ūkinę veiklą vykstant šių valstybių tarpusavio prekybai. Komisijos motyvai, pagal kuriuos apimamos *ir* įmonės, kurios vykdo ūkinę veiklą vykstant šių valstybių tarpusavio prekybai, aiškiai rodo, jog Komisija atitikties EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygoms aspektu akivaizdžiai vertino ne visus socialinio draudimo įmokų sumažinimo atvejus.

192. Tai matyti ir iš ginčijamo sprendimo rezoliucinės dalies. Kitaip nei ginčijamo sprendimo 2 straipsnyje, nurodytame skundžiamo sprendimo 15 punkte, Komisija jame nekonstatavo, jog 1994 m. rugpjūčio 5 d. Ministro dekrete numatytas *socialinio draudimo įmokų sumažinimas* Venecijoje ir Kjodžoje įsteigtoms įmonėms yra su bendrąja rinka nesuderinama valstybės pagalba. Šiame ginčijamo sprendimo straipsnyje ir taip pat 1 straipsnio 2 dalyje ji tik apsiribojo konstatavimu, kad pagal socialinio draudimo įmokų sumažinimo schemą suteikta *valstybės pagalba* yra nesuderinama su bendrąja rinka. Tik jei nacionalinės valdžios institucijos kiekvienu atskiru atveju nustato, kad ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 2 dalyje ir 2 straipsnyje nurodytas socialinio draudimo įmokų sumažinimas konkrečiu atveju yra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme, toks sumažinimas pagal ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 2 dalį ir 2 straipsnį yra nesuderinamas su bendrąja rinka. Tik šiais atvejais ginčijamo sprendimo 5 straipsnyje įtvirtintas nurodymas susigrąžinti suteiktą pagalbą.

— Dėl tokio požiūrio suderinamumo su EB 87 straipsniu ir valstybės pagalbos kontrolės sistema

193. Toliau reikia ištirti, ar toks požiūris yra suderinamas su EB 87 straipsniu ir valstybės pagalbos kontrolės sistema. Teisingumo Teismas rėmėsi tokia prezumpcija Sprendime

Italija prieš Komisiją [92]. Tokiam požiūriui pritartina ir todėl, kad kitaip Komisija turėtų rinktis iš dviejų netinkamų alternatyvų. Pirma, ji turėtų prieš nurodydama susigrąžinti suteiktą pagalbą ištirti visus atskirus atvejus. Tačiau tai būtų nesuderinama su principu, pagal kurį Komisija, tirdama daugiasektorinės pagalbos schemą, gali tik išnagrinėti bendrus nagrinėjamos schemos požymius. Antra, Komisija turėtų apsiriboti tik konstatavimu, kad aptariama schema yra nesuderinama su EB 87 straipsniu. Tai būtų nelogiška, nes nurodymas susigrąžinti suteiktą pagalbą yra logiška išvados, kad buvo suteikta su bendrąja rinka nesuderinama valstybės pagalba, pasekmė [93].

194. Be to, prieštaravimai dėl tokio požiūrio manęs neįtikina.

195. Pirma, šis požiūris nereiškia, kad nacionalinės valdžios institucijos ir teismai neteisėtai kišasi į Komisijos įgaliojimus. Priešingai nei EB 87 straipsnio 2 dalies taikymo sąlygų atveju, nacionalinės valdžios institucijos gali pačios tikrinti EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygas [94]. Tačiau turi būti atsižvelgiama, kad nacionalinės valdžios institucijos ir teismai turi įgaliojimus tikrinti atitiktį EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygoms tik tiek, kiek jie nėra saistomi Komisijos sprendimo išvadų.

196. Antra, tvirtinama, kad toks požiūris reikštų teisinį nesaugumą dėl nacionalinių valdžios institucijų tikrinimo įgaliojimų masto. Šis prieštaravimas taip pat manęs neįtikina. Kaip jau buvo minėta, nacionalinės valdžios institucijos turi įgaliojimus tikrinti tik tiek, kiek ginčijamame Komisijos sprendime nebuvo padaryta galutinės išvada dėl EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygų buvimo. Taigi Komisija ginčijamame sprendime turi aiškiai nurodyti, kiek jos išvados ginčijamame sprendime apsiriboja schemos kaip tokios vertinimu, kiek jos taikytinos individualaus pranašumo suteikimo atvejų tyrimui, kurį turi atlikti nacionalinės valdžios institucijos ir teismai, ir kiek jos atlikta analizė apima ne tik pagalbos schemos vertinimą, susijusį su konkrečiais ūkio sektoriais arba individualiais pranašumo atvejais.

197. Man atrodo, kad ginčijamas sprendimas atitinka šiuos reikalavimus. Vertindama, ar socialinio draudimo įmokų sumažinimas

92 — 2002 m. kovo 7 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją* (C-310/99, Rink. p. I-2289) 91 punktas.

93 — 2005 m. gruodžio 15 d. Sprendimo *Italija prieš Komisiją* (C-66/02, Rink. p. I-10901) 103 punktas.

94 — 1973 m. gruodžio 11 d. Sprendimo *Lorenz* (120/73, Rink. p. 1471) 8 punktas.

gali iškraipyti konkurenciją ar daryti įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai, Komisija akivaizdžiai apsiribojo būtent schemos vertinimu. Todėl ginčijamame sprendime šiuo aspektu nėra galutinės Komisijos išvados. Taigi šiuo aspektu nacionaliniai teismai ir valdžios institucijos kiekvienu atskiru atveju turi įgaliojimus tikrinti, ar konkrečiu atveju suteiktas socialinio draudimo įmokų sumažinimas iškraipo konkurenciją ir daro įtaką valstybių narių tarpusavio prekybai.

198. Priešingai, manau, kad Komisijos išvada, pagal kurią kompensacinis socialinio draudimo įmokų sumažinimo valstybės pagalbos pobūdis neišnyksta todėl, kad socialinio draudimo įmokų sumažinimu siekiama iš dalies kompensuoti nepalankius struktūrinius aspektus, susijusius su papildomomis išlaidomis, kurių patiria Venecijoje ir Kjodžoje veikiančios įmonės, taikoma ne tik vertinant schemą, bet kiekvienu atskiru pagal šią socialinio draudimo įmokų sumažinimo schemą suteiktos naudos atveju. Taigi šiuo aspektu Komisija pateikė galutinę išvadą, kuri saisto nacionalines valdžios institucijas ir teismus.

199. Jei nacionalinėms valdžios institucijoms kiltų sunkumų nustatant aptariamų išvadų taikymo sritį, jos galėtų kreiptis į Komisiją, kuri, vadovaudamasi lojalaus bendradarbiavimo pareiga, privalo sąžiningai veikti bendrai su nacionalinėmis valdžios institucijomis [95].

95 — 2008 m. lapkričio 13 d. Sprendimo *Komisija prieš Prancūziją* (C-214/07, Rink. p. I-8357) 45 punktas ir 2005 m. gegužės 12 d. Sprendimo *Komisija prieš Graikiją* (C-415/03, Rink. p. I-3875) 42 punktas.

200. Trečia, prieštaraujama, kad toks požiūris yra nesuderinamas su valstybės pagalbos kontrolės sistema. Konkrečiai kalbant, Komisija, esant ginčui dėl tokio sprendimo vykdymo, pažeisdama kontrolės sistemą, turėtų tiek pradėti procedūrą pagal EB 88 straipsnio 2 dalies 1 pastraipą, tiek pateikti ieškinį Teisingumo Teismui dėl įsipareigojimų nevykdymo pagal EB 88 straipsnio 2 dalies 2 pastraipą.

201. Šis prieštaravimas manęs taip pat neįtikina. Reikia skirti situacijas, kai Komisija turi iš naujo pradėti formalią tyrimo procedūrą pagal EB 88 straipsnio 2 dalies 1 pastraipą, ir situacijas, kai ji gali klausimą perduoti tiesiogiai Teisingumo Teismui pagal EB 88 straipsnio 2 dalies 2 pastraipą.

202. Jei kalbama apie ginčą dėl schemos, pavyzdžiui, dėl to, kad, Komisijos manymu, valstybė narė nepanaikino schemos arba nepakankamai ją pakeitė, kad būtų užtikrintas suderinamumas su EB 87 straipsniu, tai Komisija gali tiesiogiai pateikti ieškinį pagal EB 88 straipsnio 2 dalies 2 pastraipą, nes dėl schemos yra priimtas Komisijos sprendimas. Mano manymu, tai taikytina taip pat tuo atveju, kai Komisija laikosi pozicijos, kad valstybė narė iš esmės nesiėmė pakankamų priemonių susigrąžinti pagal schemą suteiktą pagalbą.

203. Darytinas skirtumas taip pat ir kalbant apie atskirus pagal schemą suteiktos

pagalbos susigrąžinimo atvejus. Jei kalbama apie suteiktą pranašumą, kurio atitikties EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sąlygoms Komisija individualiai nevertino, ir ginčas susijęs su EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo sąlyga, dėl kurios Komisija savo sprendime nepadarė galutinės išvados, Komisija turi pradėti naują administracinę procedūrą. Tačiau šiuo aspektu kalbama ne apie administracinės procedūros atnaujinimą, o apie administracinės procedūros dėl naujo objekto, konkrečiai kalbant tam tikros individualios priemonės, pradėjimą. Ir priešingai, jei kalbama apie pranašumą, kurį Komisija savo sprendime EB 87 straipsnio 1 dalies taikymo atžvilgiu jau išsamiai išanalizavo, tokiu atveju ji gali tiesiogiai pateikti ieškinį pagal EB 88 straipsnio 2 dalies 2 pastraipą.

204. Todėl šio požiūrio laikymasis nereiškia, kad pažeidžiant sistemą dėl tos pačios priemonės bus pradėta administracinė procedūra pagal EB 88 straipsnio 2 dalies 1 pastraipą ir pateiktas ieškinys pagal EB 88 straipsnio 2 dalies 2 pastraipą.

205. Todėl darytina tarpinė išvada, kad Komisija savo sprendime, kuriame ji pirmiausia ištyrė tariamai neteisėtos daugiasektorinės valstybės pagalbos schemos suderinamumą su EB 87 straipsniu, taip pat gali nurodyti susigrąžinti pagal aptariamą schemą suteiktą pagalbą, prieš tai neištyrusi, ar pagal šią schemą suteiktas individualus pranašumas kiekvienu atskiru atveju yra valstybės pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme.

iii) Tarpinė išvada

206. Taip pat darytina išvada, kad atmestini ir visi kaltinimai, pagal kuriuos Komisija ginčijamo sprendimo 5 straipsnyje nepakankamai pagrindė nurodymą susigrąžinti suteiktą pagalbą.

c) Išvada

207. Todėl konstatuotina, jog atmestini visi prieštaravimai dėl Pirmosios instancijos teismo išvados, pagal kurią Komisija pakankamai ištyrė ir pagrindė ginčijamą sprendimą konkurencijos iškraipymo ir įtakos valstybių narių tarpusavio prekybai darymo aspektu.

C — *Dėl bendros ekonominės svarbos paslaugų*

1. Skundžiamo sprendimo motyvai

208. Be to, Komitetas ir *Italgas* ginčija Pirmosios instancijos teismo išvadą, pagal kurią Komisija nepažeidė EB 86 straipsnio 2 dalies ir jos sprendime šiuo aspektu nėra prieštaringų motyvų. Pirmosios instancijos teismas šią išvadą pagrindė skundžiamo sprendimo 203–221 punktuose. Juose jis konstatavo, kad Komisija nepadarė teisės klaidos, kai tikrino EB 86 straipsnio 2 dalies taikymo galimybę tik savivaldybės įmonių atžvilgiu, o *Italgas* atžvilgiu – ne. Daugiasektorinės pagalbos schemos atveju Komisija neprivalo analizuoti kiekvieno atskiro taikymo atvejo. Be to, vykstant procedūrai Komisijoje nacionalinės valdžios institucijos ar suinteresuota trečioji šalis turi pateikti Komisijai argumentus dėl EB 86 straipsnio 2 dalies taikymo. Tačiau jokios informacijos dėl *Italgas* nebuvo pateikta.

2. Esminiai proceso dalyvių argumentai

209. *Komitetas*, *Italgas* ir *Coopservice* kaltina, kad Pirmosios instancijos teismas pažeidė EB 86 straipsnio 2 dalį. Komiteto manymu, Pirmosios instancijos teismas turėjo konstatuoti, kad Komisija, išsamiau neištyrusi, kokių įmonių atžvilgiu taikytina EB 86 straipsnio 2 dalis, pažeidė EB 86 straipsnio 2 dalį ir diskriminacijos draudimą. *Italgas* ir *Coopservice* pateikia prieštaravimus dėl savo konkrečios situacijos, nes jų veikla galėtų būti vertinama kaip bendros ekonominės svarbos paslauga.

3. Teisinis vertinimas

210. *Komisijos* manymu, šis kaltinimas atmestinas. Pirmosios instancijos teismas pagrįstai konstatavo, jog vykstant procedūrai Komisijoje valstybė narė ir trečiosios suinteresuotos šalys turi nurodyti priežastis, dėl kurių nacionalinės priemonės yra suderinamos su bendrąja rinka. Toliau jis nurodė, kad Komisija, tirdama valstybės pagalbos schemą, neprivalo atlikti individualiais atvejais skirtos pagalbos tyrimo. Nagrinėjamu atveju Italijos valdžios institucijos atkreipė Komisijos dėmesį į ypatingą savivaldybės įmonių individualią situaciją. Tačiau nei Italijos valdžios institucijos, nei trečiosios suinteresuotos šalys nepateikė jokios specifinės informacijos dėl *Italgas* padėties.

211. Kaltinimai dėl EB 86 straipsnio 2 dalies ir diskriminacijos draudimo pažeidimo atmestini. Pirmosios instancijos teismas

pagrįstai konstatavo, jog Komisija, tirdama valstybės pagalbos schemą, paprastai neprivalo atlikti individualių atvejų tyrimo. Taip pat nėra pagrindo priekaištauti Komisijai, kad ji pažeidė savo procedūrinius įsipareigojimus. Po to, kai Italijos valdžios institucijos atkreipė jos dėmesį į ypatingą bendros ekonominės svarbos paslaugų teikimo situaciją, Komisija konkrečiai nurodė pateikti detalesnę informaciją apie atitinkamas įmones. Tačiau Italijos valdžios institucijos nepateikė jokios informacijos apie *Italgas*.

D — *Dėl EB 87 straipsnio 3 dalies c punkto taikymo*

1. Skundžiamo sprendimo motyvai

212. Be to, apeliantai ginčija Pirmosios instancijos teismo išvadas, pagal kurias Komisija nepadarė teisės klaidos, kai taikė EB 87 straipsnio 3 dalies c punktą. Šias išvadas Pirmosios instancijos teismas pagrindė skundžiamo sprendimo 280–314 punktuose. Juose jis visų pirma nagrinėjo, ar Komisija turėjo atsižvelgti į su salos padėtimi susijusių struktūrinio pobūdžio problemų specifiką tam, kad būtų galima taikyti EB 87 straipsnio 3 dalies c punktą [96]. Šiuo aspektu Pirmosios instancijos teismas pirmiausia konstatavo, kad Komisija turi įgaliojimus atsižvelgti į specifines situacijas, *ad hoc* taikydama EB 87 straipsnio 3 dalies c punktą, ir šiuo tikslu nereikia keisti regioninės pagalbos taisyklių, išplaukiančių iš taikytinų komunikatų ir gairių. Tokiu atveju Komisija turi įvertinti pagalbos teigiamą ir neigiamą poveikį prekybos sąlygoms ir siekiui išsaugoti neiškraipytą konkurenciją [97].

213. Tačiau Komisija, nagrinėjamu atveju nepritaikiusi EB 87 straipsnio 3 dalies c punkto, nepadarė teisės klaidos. Komisija neviršijo savo diskrecijos ribų, kai nagrinėjamu atveju netaikė šios nuostatos ir tai motyvavo tuo, kad socialinio draudimo įmokų sumažinimas nebuvo susijęs su investicijomis [98].

214. Be to, Komisija taip pat pakankamai motyvavo ginčijamą sprendimą. Ginčijamo sprendimo 74 konstatuojamojoje dalyje Komisija išdėstė priežastis, kodėl ji nesiekė pakeisti EB 87 straipsnio 3 dalies c punkto taikymo metodo šioje byloje. Tiesa, Komisija pažymėjo, kad prieš Švedijai ir Suomijai įstojant į Bendriją ji iš dalies pakeitė minėtą metodą, siekdama atsižvelgti į naujus geografinius ypatumus šiose valstybėse narėse.

96 — Skundžiamo sprendimo 306–311 punktai.
97 — Skundžiamo sprendimo 307 punktas.
98 — Skundžiamo sprendimo 308 ir paskesni punktai.

Tačiau ji nemanė, kad būtina pakeisti minėtą metodą Venecijoje ir Kjodžoje įsteigtų įmonių atžvilgiu, nes, pirma, Venecijos situacijai nėra būdingi nauji veiksniai, antra, aptariamas socialinio draudimo įmokų sumažinimas galėjo sugriauti galiojančią pagalbos sistemą, kadangi tai buvo pagalba veiklai, ir, trečia, šiame regione nebuvo rimtų ekonominės ir socialinės sanglaudos problemų [99].

2. Esminiai proceso dalyvių argumentai

215. *Hotel Cipriani,* Komitetas, *Coopservice* ir *Italijos vyriausybė* iš esmės kaltina, kad tiek Komisija, tiek Pirmosios instancijos teismas nepagrįstai apsiribojo tyrimu, ar nagrinėjamu atveju būta naujų veiksnių, kurie galėtų pateisinti esamų Komisijos komunikatų ir gairių dėl EB 87 straipsnio 3 dalies c punkto taikymo pakeitimą. Komisija ir Pirmosios instancijos teismas turėjo nagrinėti klausimą, ar atsižvelgiant į specifinę ir unikalią Venecijoje ir Kjodžoje įsteigtų įmonių situaciją būtų tikslinga šias nuostatas taikyti *ad hoc.*

99 — Skundžiamo sprendimo 311 punktas.

216. *Komisijos* manymu, šiuos kaltinimus reikia atmesti. Komiteto kaltinimai yra nepriimtini, nes jie iš esmės pateikti dėl ginčijamo Komisijos sprendimo. Be to, *Hotel Cipriani,* Komiteto ir Italijos vyriausybės kaltinimai taip pat yra nepagrįsti.

3. Teisinis vertinimas

217. Kitaip nei mano Komisija, Komiteto kaltinimas yra priimtinas. Nors Komitetas savo apeliaciniame skunde iš esmės kalba tik apie ginčijamą sprendimą, nekyla abejonių, jog jis kaltina Pirmosios instancijos teismą, kad padarė teisės klaidą, kuri pasireiškė tuo, kad Pirmosios instancijos teismas, išnagrinėjęs jo ieškinį, nenustatė, jog Komisija, taikydama EB 87 straipsnio 3 dalies c punktą, padarė teisės klaidą. Toks kaltinimas apeliaciniame procese yra priimtinas.

218. Tačiau kaltinimai yra nepagrįsti. Konkrečiai kalbant, Pirmosios instancijos teismas nagrinėjo klausimą dėl EB 87 straipsnio 3 dalies c punkto taikymo *ad hoc*. Skundžiamo sprendimo 307 punkte Pirmosios instancijos teismas aiškiai atkreipė dėmesį, jog ši nuostata gali būti taikoma ir srityje, kurios nereguliuoja Komisijos komunikatai ir gairės, t. y. *ad hoc.*

219. Neįžvelgiu jokios Pirmosios instancijos teismo teisės klaidos tiek, kiek jis konstatavo,

jog Komisija nepadarė teisės klaidos, kai netaikė šios nuostatos *ad hoc,* ir šį savo sprendimą pakankamai pagrindė. Pirmosios instancijos teismas pagrįstai atkreipė dėmesį į tai, kad Komisija šioje srityje turi didelę diskreciją, ir į tai, kad kalbama apie pagalbą veiklai, kuri turi didelį potencialą iškraipyti konkurenciją, ir kad Venecijos ir Kjodžos teritorija – tai regionas, kuriame nėra rimtų ekonominės ir socialinės sanglaudos problemų.

E — *Dėl EB 87 straipsnio 3 dalies d punkto taikymo*

1. Skundžiamo sprendimo motyvai

220. Be to, Pirmosios instancijos teismo išvada, kad Komisija pakankamai pagrindė savo sprendimą, yra teisinga. Tiek, kiek Komisija ginčijamo sprendimo 73 ir paskesnėse konstatuojamose dalyse įvardijo priežastis, dėl kurių esami Komisijos komunikatai ir gairės neturi būti keičiami, turinio atžvilgiu ji konkrečiai rėmėsi motyvais, pagal kuriuos EB 87 straipsnio 3 dalies c punkto taikymas nagrinėjamu atveju iš esmės nebūtų pateisinamas. Remiantis šiais motyvais, ne tik neturi būti keičiami Komisijos komunikatai ir gairės dėl šios nuostatos taikymo, bet taip pat negalimas ir jos taikymas *ad hoc*.

222. Galiausiai apeliantai tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą, nes taikė EB 87 straipsnio 3 dalies d punktą. Skundžiamo sprendimo 322–329 punktuose Pirmosios instancijos teismas atmetė ieškinio pagrindus, pagal kuriuos Komisija nepagrįstai atsisakė taikyti leidžiančią nukrypti nuostatą dėl kultūros ir paveldo apsaugos pagal EB 87 straipsnio 3 dalies d punktą. Pirmiausia, Pirmosios instancijos teismas rėmėsi tuo, jog vykstant administracinei procedūrai Komisijoje nebuvo pateikta įrodymų, kad įmonės, kurioms buvo taikomas aptariamas socialinio draudimo įmokų sumažinimas, patyrė papildomų išlaidų, susijusių su kultūros paveldo apsauga [100]. Antra, socialinio draudimo įmokų sumažinimo taikymo būdai negarantuoja, kad šiomis priemonėmis siekiama kultūros ir paveldo apsaugos tikslų [101]. Trečia, Komisija, taikydama leidžiančią nukrypti nuostatą dėl kultūros ir paveldo apsaugos *Consorzio Venezia Nuova* atžvilgiu, o *Hotel Cipriani* atžvilgiu – ne, nepažeidė ir nediskriminavimo principo. Komisijai per administracinę procedūrą nebuvo pateikta jokių duomenų dėl ypatingos *Hotel Cipriani*

221. Todėl kaltinimai dėl EB 87 straipsnio 3 dalies pažeidimo atmestini.

100 — Skundžiamo sprendimo 322–324 punktai.
101 — Skundžiamo sprendimo 325 punktas.

situacijos. O *Consorzio Venezia Nuova*, priešingai, yra viena iš savivaldybės įmonių, kurių atžvilgiu Italijos valdžios institucijos pateikė detalią informaciją [102].

pat teisiškai klaidinga yra skirtingai vertinti atskirus Venecijos ir Kjodžos pastatus. Juk visas Venecijos miestas yra priskirtas kultūros paveldui.

224. Be to, Pirmosios instancijos teismas, nepagrįstai pavadinęs *Consorzio Venezia Nuova* savivaldybės įmone, padarė klaidą.

2. Esminiai proceso dalyvių argumentai

225. Galiausiai *Hotel Cipriani* tvirtina, kad negalima jam priekaištauti dėl nedalyvavimo administracinėje procedūroje. Komisija privalėjo jį įtraukti į procedūrą.

223. Komitetas, *Hotel Cipriani* ir *Coopservice* pirmiausia ginčija Pirmosios instancijos teismo išvadą, kad ne visos įmonės yra pastatų savininkės ir todėl ne visos įmonės patiria papildomų išlaidų dėl pastatų restauravimo ir priežiūros darbų. Komitetas nurodo, jog buvo įrodyta, kad visos įmonės turėjo vykdyti priežiūros darbus. Šie darbai Venecijos ir Kjodžos teritorijoje kainuoja daugiau. Socialinio draudimo įmokų sumažinimas tik veiklos šiame regione atžvilgiu, pirma, sumažintų išlaidas už priežiūros darbus ir, antra, sudarytų sąlygas atitinkamoms įmonėms šiame regione daugiau į juos investuoti. *Hotel Cipriani* atkreipia dėmesį, kad šios priemonės būtų naudingos įmonėms, kurios dėl ypatingos situacijos Venecijoje patiria ypatingų sunkumų. Komiteto ir *Hotel Cipriani* manymu, taip

226. *Komisijos* manymu, šiuos kaltinimus reikia atmesti.

3. Teisinis vertinimas

227. Komiteto ir *Hotel Cipriani* kaltinimai nepagrįsti. Pirmosios instancijos teismo išvada, pagal kurią EB 87 straipsnio 3 dalies taikymas yra nepagrįstas, nes nebuvo įrodytas pakankamas ryšys tarp socialinio draudimo įmokų sumažinimo ir kultūros paveldo apsaugos, yra teisinga.

102 — Skundžiamo sprendimo 326–328 punktai.

228. Pirmiausia netinkamu požiūriu laikytina tai, kad pasaulio kultūros paveldui priklausančiame mieste kiekvieno pastato priežiūros darbus būtų galima pateisinti leidžiančia nukrypti nuostata dėl kultūros ir paveldo apsaugos, neatsižvelgiant į konkretaus pastato kultūrinę, istorinę ar architektūrinę reikšmę. Vis dėl to negalima daryti prielaidos, kad kiekvieno pastato priežiūra turi tokią pačią reikšmę kultūros paveldo srityje.

229. Antra, neįžvelgiu jokios teisinės klaidos Pirmosios instancijos teismo išvadoje, jog socialinio draudimo įmokų sumažinimo taikymo būdai negarantuoja, kad šiomis priemonėmis siekiama kultūros ir paveldo apsaugos tikslų.

230. Pirmiausia argumentai, jog vykstant procesui Pirmosios instancijos teisme buvo pateiktas įrodymas, kad visos įmonės pagalbos gavėjos patyrė papildomų išlaidų dėl priežiūros darbų, yra atmestini dėl nepriimtinumo. Tik teisės klausimais apsiribojančio apeliacinio proceso metu paprastai negalima kelti klausimo dėl faktinių aplinkybių vertinimo Pirmosios instancijos teisme.

231. Be to, priešingai nei teigia *Hotel Cipriani*, tam, kad būtų galima taikyti EB 87 straipsnio 3 dalies d punktą, nepakanka to, kad socialinio draudimo įmokų sumažinimas kompensuotų Venecijoje ir Kjodžoje įsisteigusių įmonių patiriamus ypatingus sunkumus. Ši nuostata gali būti taikoma, jei įrodomas ryšys tarp socialinio draudimo įmokų sumažinimo teikiamo pranašumo ir pagalbos saugant kultūrinį, istorinį ar architektūrinį paveldą. Kaip pagrįstai nustatė Pirmosios instancijos teismas, socialinio draudimo įmokų sumažinimo schemoje tokie tikslai nenumatyti. Be to, kultūrine, istorine ar architektūrine prasme svarbių pastatų priežiūros išlaidos gali labai skirtis, atsižvelgiant į atitinkamų pastatų rūšį ir skaičių. Kaip konstatavo Komisija ir Pirmosios instancijos teismas, socialinio draudimo įmokų sumažinimo schemoje nėra aiškaus ryšio tarp išlaidų priežiūrai ir socialinio draudimo įmokų sumažinimo dydžio.

232. Trečia, galiausiai atmestinas ir kaltinimas dėl diskriminacijos draudimo pažeidimo. Kaip pagrįstai nustatė Pirmosios instancijos teismas skundžiamo sprendimo 326–328 punktuose, leidžiančios nukrypti nuostatos, susijusios su kultūros tikslais, taikymą *Consorzio Venezia Nuova* atžvilgiu pateisina tai, jog vykstant administracinei procedūrai Italijos valdžios institucijos pateikė apie šį konsorciumą detalią informaciją, kuria remdamasi Komisija galėjo padaryti išvadą, kad šiai įmonei Italijos valstybė pavedė įgyvendinti priemones, skirtas išsaugoti Venecijos istorinį, meno ir architektūrinį paveldą. Kitaip nei mano Komitetas ir *Hotel Cipriani*, šios išvados teisingumo nepaneigia tai, kad šis konsorciumas tariamai klaidingai buvo pavadintas savivaldybės įmone. Pirmosios instancijos teismo motyvai pagrįsti ne tuo,

kad konsorciumas yra savivaldybės įmonė, o tuo, kad jam pavesta įgyvendinti priemones, skirtas išsaugoti Venecijos istorinį, meno ir architektūrinį paveldą.

233. Ketvirta, atmestinas yra *Hotel Ciprianí* kaltinimas, kad Komisija turėjo ją įtraukti į procedūrą. Iš tiesų 1998 m. vasario 18 d. Oficialiajame leidinyje paskelbtu komunikatu suinteresuotųjų trečiųjų šalių buvo prašoma pateikti savo pastabas dėl aptariamos pagalbos schemos. Paskelbusi komunikatą Komisija neprivalo kiekvieną trečiąją šalį įtraukti į procedūrą atskirai.

234. Todėl visus kaltinimus dėl EB 87 straipsnio 3 dalies d punkto pažeidimo reikia atmesti.

F — *Dėl Reglamento Nr. 659/1999 15 straipsnio taikymo*

235. Ieškovai Pirmosios instancijos teisme tvirtino, kad socialinio draudimo įmokų sumažinimas buvo įvestas įstatymais Nr. 206/1995 ir Nr. 30/1997. Komisija ginčijamame sprendime nepastebėjo, kad yra pasibaigęs dešimties metų ieškinio senaties terminas, skaičiuojamas nuo schemos įvedimo pradžios, todėl pagal Reglamento (EB) Nr. 659/1999 15 straipsnį ji laikytina esama pagalba. Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad Komisija nepažeidė Reglamento Nr. 659/1999 15 straipsnio, ir atmetė šį ieškinio pagrindą. Dabar apeliantai ginčija Pirmosios instancijos teismo motyvus skundžiamo sprendimo 357–367 punktuose, kuriais Pirmosios instancijos teismas grindžia šį atmetimą.

1. Skundžiamo sprendimo motyvai

236. Juose Pirmosios instancijos teismas pirmiausia konstatavo, kad aptariamos priemonės vertintinos kaip nauja pagalba, nes Įstatymu Nr. 206/1995 nustatyta nauja specifinė schema, konkrečiai taikoma Venecijos ir Kjodžos teritorijoms, o Įstatymu Nr. 30/1997 schemos galiojimas buvo pratęstas [103]. Toliau jis pažymėjo, kad šiais įstatymais nustatyta schema negali būti laikoma esamos pagalbos tęsiniu. Pirma, sumažinimas, numatytas įstatymais Nr. 590/1971 ir Nr. 463/1972, nebebuvo taikomas nuo 1973 m. liepos 1 dienos [104]. Antra, Įstatymu Nr. 206/1995 aiškiai numatyta nauja socialinio draudimo įmokų sumažinimo tvarka Pietų Italijos regionams. Ši nauja schema Įstatymu Nr. 30/1997 buvo pratęsta Venecijos ir Kjodžos įmonėms. Šis

103 — Skundžiamo sprendimo 359 punktas.
104 — Skundžiamo sprendimo 360 punktas.

Įstatyme Nr. 206/1995 numatytas schemos išplėtimas, kurį galima atskirti nuo pradinės schemos, taip pat yra nauja pagalba [105]. Be to, dešimties metų senaties terminas, kiek tai susiję su šiame sprendime numatyta pagalba, kuri buvo suteikta nuo 1995 m. iki 1997 metų, yra nepasibaigęs, nes Reglamento Nr. 659/1999 15 straipsnyje numatytas senaties terminas prasidėjo tik tą dieną, kurią buvo suteikta neteisėta pagalba [106]. Galiausiai Pirmosios instancijos teismas atkreipė dėmesį, kad nei Italijos vyriausybė, nei kiti proceso dalyviai neginčijo Komisijos sprendimo kvalifikuoti aptariamą pagalbą kaip naują [107].

draudimo įmokas. Konkretus šio sumažinimo dydis buvo nustatytas darant nuorodas į nuostatas, galiojusias Pietų Italijos regionams. Tačiau principinis sprendimas specialiajame Įstatyme Nr. 171/1973 niekada nebuvo panaikintas.

238. Komitetas taip pat atkreipia dėmesį į tai, kad egzistavo įstatymuose Nr. 171/1973, Nr. 206/1995 ir Nr. 30/1997 numatytų sąlygų ir priemonių taikymo tvarkos tęstinumas. Todėl yra svarbu, ar įstatymais Nr. 206/1995 ir Nr. 30/1997 iš esmės pakeista Įstatymu Nr. 171/73 nustatyta pradinė schema. Nagrinėjamu atveju taip nenutiko, nes pakeitimais tik buvo sumažintas numatyto pranašumo taikymo atvejų skaičius ir jo dydis.

2. Esminiai proceso dalyvių argumentai

239. *Komisijos* manymu, šie kaltinimai atmestini.

237. *Hotel Cipriani* ir *Coopservice* tvirtina, kad Pirmosios instancijos teismas netinkamai išaiškino arba netinkamai pritaikė esamos pagalbos sąvoką, kaip tai suprantama pagal Reglamento Nr. 659/1999 15 straipsnio 3 dalį. Konkrečiai kalbant, Pirmosios instancijos teismas nepakankamai dėmesio skyrė klausimui, kada buvo įvesta socialinio draudimo įmokų sumažinimo schema. Jų atžvilgiu tai įvyko priėmus Įstatymą Nr. 463/1972. Tuo metu Venecijoje galiojo specialusis Įstatymas Nr. 171/1973, kuriame buvo įtvirtintas principinis sprendimas sumažinti socialinio

240. Pirmiausia šie kaltinimai yra nepriimtini tiek, kiek jie pateikti ne dėl skundžiamo, o dėl ginčijamo sprendimo. Tiek, kiek apeliantai tvirtina, kad socialinio draudimo įmokų sumažinimas jau buvo įvestas anksčiau, kalbama apie nustatytas faktines aplinkybes, kurių apeliaciniu skundu daugiau negalima ginčyti. Be to, pareiškimas dėl Įstatymo Nr. 171/1973 ir įstatymų Nr. 206/1995 ir Nr. 30/1997 tęstinumo vertintinas kaip pareiškimas apie naują faktinę aplinkybę.

241. Kiti kaltinimai yra nepagrįsti. Pirma, Pirmosios instancijos teismas pagrįstai nustatė, kad Įstatymu Nr. 206/1995 nustatyta

105 — Skundžiamo sprendimo 361–363 punktai.
106 — Skundžiamo sprendimo 364 ir paskesni punktai.
107 — Skundžiamo sprendimo 366 punktas.

nacionalinė schema yra nauja pagalba, nes šis įstatymas iš esmės pakeitė iki tol egzistavusias valstybės pagalbos Venecijos ir Kjodžos regionams nuostatas. Konkrečiai kalbant, Įstatymu Nr. 206/1995 buvo nustatyti nauji apskaičiavimo kriterijai, sumažinimo apribojimai ir mažesnės normos. Be to, Pirmosios instancijos teismas pagrįstai rėmėsi tuo, kad nauja pagalba tikrai buvo suteikta tiek, kiek esamos valstybės pagalbos schemos galiojimas buvo išplėstas naujiems atvejams. Antra, tarp Įstatymo Nr. 463/72 ir įstatymų Nr. 206/1995 bei Nr. 30/1997 nėra tęstinumo, nes pranašumas pagal Įstatymą Nr. 463/72 buvo teikiamas tik iki 1973 m. birželio 30 dienos.

243. Tačiau šie kaltinimai nepagrįsti.

244. Tiek, kiek tai susiję su teiginiu dėl pagalbos schemų pagal Įstatymą Nr. 463/1972 ir įstatymus Nr. 206/1995 bei Nr. 30/1997 tęstinumo, Pirmosios instancijos teismas pagrįstai paneigė tęstinumą, nes pranašumas pagal schemą, nustatytą Įstatymu Nr. 463/1972, buvo teikiamas tik iki 1973 m. birželio 30 dienos.

3. Teisinis vertinimas

242. Kaltinimas yra priimtinas. Iš tiesų apeliaciniai skundai, pateikti ne dėl skundžiamo sprendimo, o dėl pirmojoje instancijoje ginčyto Komisijos sprendimo, yra nepriimtini. Tačiau *Hotel Cipriani* ir Komitetas akivaizdžiai ginčija ir skundžiamo sprendimo motyvus, kuriais Pirmosios instancijos teismas palaikė Komisijos ginčijamame sprendime išsakytą poziciją. Be to, *Hotel Cipriani* ir Komitetas jau pirmojoje instancijoje rėmėsi tuo, kad tarp ankstesnių nuostatų ir įstatymų Nr. 206/1995 bei Nr. 30/1997 yra tęstinumas. Todėl šis kaltinimas taip pat nėra nepriimtinas kaip naujai pateiktas faktas.

245. Taip pat neįtikina ir tvirtinimas, kad yra tęstinumas tarp schemos pagal Įstatymą Nr. 171/1973 ir schemos pagal įstatymus Nr. 206/1995 ir Nr. 30/1997. Šiuo aspektu pirmiausia pakartotinai primintina, kad Komisija priima savo sprendimą remdamasi informacija, kurią vykstant administracinei procedūrai jai pateikė atitinkama valstybė narė ar suinteresuota trečioji šalis. Kaip konstatavo Pirmosios instancijos teismas, iš Komisijos turimos informacijos matyti, pirma, kad 1994 m. rugpjūčio 5 d. Italijos ministro dekretu buvo įvesta nauja taisyklė dėl socialinio draudimo įmokų sumažinimo Pietų Italijos regionams. Antra, iš Įstatymo Nr. 206/1995 matyti, kad ši nauja taisyklė buvo išplėsta įmonėms Venecijoje ir Kjodžoje. Pirmosios instancijos teismas teisingai konstatavo, kad Komisija, remdamasi šia informacija, turėjo daryti prielaidą, kad tiek 1994 m. rugpjūčio 5 d. Italijos ministro dekretas, tiek Įstatymas Nr. 206/1995 laikytini naujomis taisyklėmis. Galėtų būti kitaip tuo atveju, jei vykstant administracinei

procedūrai Komisija būtų atkreipusi dėmesį į šio išplėtimo ir esamos schemos tęstinumą. Tačiau Pirmosios instancijos teismas nustatė, kad nei Italijos vyriausybė, nei kiti proceso dalyviai nesirėmė tęstinumu, nors Komisija savo sprendime pradėti formalią tyrimo procedūrą aiškiai nurodė, kad kalbama apie naują taisyklę. Taigi Pirmosios instancijos teismo išvada, kad Komisija pagrįstai rėmėsi naujos pagalbos buvimo faktu, yra teisinga. Todėl *Hotel Cipriani* ir Komiteto kaltinimai atmestini kaip nepagrįsti.

G — *Dėl Reglamento Nr. 659/1999 14 straipsnio taikymo*

1. Skundžiamo sprendimo motyvai

246. Ieškovai vykstant procesui Pirmosios instancijos teisme nurodė, kad Komisija pažeidė Reglamento Nr. 659/1999 14 straipsnį. Skundžiamo sprendimo 385–399 punktuose Pirmosios instancijos teismas atmetė kaltinimą dėl pažeidimo. *Hotel Cipriani* ir Komitetas ginčija šią skundžiamo sprendimo motyvų dalį. Joje Pirmosios instancijos teismas pirmiausia atkreipė dėmesį, kad pagal Reglamento Nr. 659/1999 14 straipsnio 1 dalį bei teismų praktiką Komisija iš principo privalo nurodyti susigrąžinti neteisėtą pagalbą, kuri pripažinta nesuderinama su bendrąja rinka [108]. Nurodymas susigrąžinti pagalbą nagrinėjamu atveju nepažeidžia bendrojo Bendrijos teisės principo. Pirmosios instancijos teismas, be kita ko, nurodė, jog ta aplinkybė, kad dauguma naudos gavėjų įmonių vykdė savo veiklą vietos lygiu, nors tai nebuvo įrodyta, bet kuriuo atveju nepanaikina įtakos, kurią socialinio draudimo įmokų sumažinimas daro prekybai ir konkurencijai [109].

2. Esminiai proceso dalyvių argumentai

247. *Hotel Cipriani, Coopservice* ir Komiteto manymu, Pirmosios instancijos teismas turėjo pripažinti bendrojo Bendrijos teisės principo pažeidimą. Net Komisija nurodė, kad ne visi socialinio draudimo įmokų sumažinimo atvejai yra pagalba EB 87 straipsnio 1 dalies prasme. Todėl nurodymas susigrąžinti visą sumą, kuria buvo sumažintos socialinio draudimo įmokos, yra neproporcingas ir taip pat pažeidžia įmonių gavėjų teisėtų lūkesčių apsaugos principą.

108 — Skundžiamo sprendimo 385–389 punktai.
109 — Skundžiamo sprendimo 390 punktas.

248. *Komisija* prašo atmesti šiuos kaltinimus kaip nepagrįstus. Ji neprivalo nurodyti jokių ypatingų pagrindų, kodėl reikia susigrąžinti pagalbą, nes tai yra normali konstatavimo, kad valstybės pagalba yra nesuderinama su bendrąja rinka, pasekmė. Nurodymu susigrąžinti pagalbą nebuvo pažeisti nei proporcingumo, nei vienodo požiūrio principai.

3. Teisinis vertinimas

249. Kaltinimą dėl Reglamento Nr. 659/1999 14 straipsnio pažeidimo reikia atmesti kaip nepagrįstą, pakeičiant skundžiamo sprendimo motyvus. Priešingai nei teigė *Hotel Cipriani,* Komitetas ir Pirmosios instancijos teismas, Komisija ginčijamo sprendimo 5 straipsnyje nenurodė susigrąžinti visą sumą, kuria buvo sumažintos socialinio draudimo įmokos. Kaip jau buvo minėta, ji nurodė susigrąžinti šią sumą tik tiek, kiek ji atitinka EB 87 straipsnio 1 dalies sąlygas ir pagal ginčijamo sprendimo 1 straipsnio 2 dalį ir 2 straipsnį yra nesuderinama su bendrąja rinka. Todėl kaltinimą reikia atmesti, nes būtų neproporcinga nurodyti susigrąžinti sumą, kuria buvo sumažintos socialinio draudimo įmokos, nors nebūtų nustatyta, ar ji atitinka EB 87 straipsnio 1 dalies sąlygas.

VII — Apibendrinimas

250. Todėl iš esmės darytina tokia išvada:

251. Pirmosios instancijos teismas padarė teisės klaidą, nes nepatikrino, kokią ieškinio pagrindų, kuriais Komitetas remiasi byloje T-277/00, dalį jis jau buvo nurodęs anksčiau nagrinėtoje byloje T-231/00, ir todėl padarė teisės klaidą, nes neatmetė Komiteto ieškinio byloje T-277/00 kaip nepriimtino dėl *lis pendens* tiek, kiek jame nurodomi identiški ieškinio pagrindai. Šiuo atžvilgiu Komisijos priešpriešinis apeliacinis skundas yra pagrįstas ir skundžiamas sprendimas turi būti panaikintas. Likusią Komisijos priešpriešinio apeliacinio skundo dalį reikia atmesti.

252. Pagal Teisingumo Teismo statuto 61 straipsnio 1 dalį Teisingumo Teismas, panaikinęs sprendimą, gali pats paskelbti galutinį sprendimą, jei toje bylos stadijoje tai galima daryti. Todėl reikia ištirti, kiek Komitetas savo ieškinyje byloje T-231/00 rėmėsi tais ieškinio pagrindais, kurie iš esmės yra identiški tiems, kuriais jis grindė savo ieškinį byloje T-277/00. Tokiu atveju pakanka to, kad identiška būtų ieškinio pagrindų esmė [110], o taip gali būti ir tuomet, kai argumentų, grindžiančių ieškinio pagrindus, detalės nevisiškai sutampa. Palyginus ieškinio pagrindus bylose T-231/00 ir T-277/00, matyti, jog ieškinio pagrindas, kuriuo Komitetas byloje T-277/00 tvirtina, kad EB 87 straipsnio 1 dalis (ieškinio 2 punktas) ir

110 — Sprendimo *Diezler ir kt. prieš WSA* (minėtas šios išvados 24 išnašoje) 16 punktas ir Sprendimo *Prancūzija prieš Parlamentą* (minėtas šios išvados 25 išnašoje) 9–11 punktai.

EB 87 straipsnio 3 dalies c punktas (ieškinio 3 punktas) buvo pažeisti ir klaidingai pritaikyti, iš esmės yra identiški ieškinio pagrindams, kuriuos Komitetas jau buvo pateikęs savo ankstesniame ieškinyje byloje T-231/00. Todėl šia dalimi reikia atmesti Komiteto ieškinį kaip nepriimtiną dėl *lis pendens.*

253. Dėl minėtų priežasčių Komiteto apeliacinio skundo pagrindai dėl EB 87 straipsnio 1 dalies ir EB 87 straipsnio 3 dalies c punkto pažeidimo atmestini kaip nereikšmingi. Kitus apeliacinio skundo pagrindus reikia atmesti dėl šios išvados VI skyriuje nurodytų priežasčių.

254. *Hotel Cipriani* ir *Italgas* apeliacinius skundus reikia atmesti dėl šios išvados VI skyriuje nurodytų priežasčių.

VIII — Išvada

255. Atsižvelgdama į tai, kas išdėstyta, siūlau Teisingumo Teismui nuspręsti taip:

1. Panaikinti 2008 m. lapkričio 28 d. Europos Bendrijų Pirmosios instancijos teismo sprendimą *Hotel Cipriani ir kt. prieš Komisiją* (T-254/00, T-270/00 ir T-277/00) tiek, kiek *Comitato „Venezia vuole vivere“* ieškinys byloje T-277/00 buvo pripažintas priimtinu, ir tiek, kiek ieškinio pagrinduose klaidingai aiškinami ir taikomi EB 87 straipsnio 1 dalis bei EB 87 straipsnio 3 dalies c punktas. Šių ieškinio pagrindų atžvilgiu *Comitato „Venezia vuole vivere“* ieškinį byloje T-277/00 reikia atmesti kaip nepriimtiną dėl *lis pendens*.

2. Atmesti likusią apeliacinių skundų dalį.